

**§ 16 a. stk. 2 miljøgodkendelse af
svineproduktionen på
Langager 2, 6430 Nordborg**

Meddelt den 6. marts 2020
Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E

Visse projekter om intensiv husdyravl, der kan have væsentlig indvirkning på miljøet, skal gennemgå en sådan proces, inden de kan tillades. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne, Vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten er et resultat af dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Registreringsblad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	25622332
Husdyrbrugets navn	Langagergård
Beliggenhedsadresse	Langager 2
Postnummer	6430
By	Nordborg

Ansøger

Ansøgersnavn	Langager I/S
Ansøgeradresse	Langager 2
Ansøgerpostnummer	6430
Ansøgerby	Nordborg
Ansøgertelefon	51502839
Ansøger-email	d.bonefeld@mail.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	25160428
Konsulent virksomhedsnavn	LandboSyd
Konsulentnavn	Henriette Fries
Konsulentadresse	Jens Terp-Nielsens Vej 13
Konsulentpostnummer	6200
Konsulentby	Aabenraa
Konsulenttelefon	74365173
Konsulent-email	hef@landbosyd.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5400010641
CHR numre	99269

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 428 - Lavensby, Havnbjerg
Matrikel: 691 - Lavensby, Havnbjerg
Matrikel: 692 - Lavensby, Havnbjerg
Matrikel: 75 - Lavensby, Havnbjerg
Matrikel: 325 - Pøl, Nordborg
Matrikel: 594 - Pøl, Nordborg
Matrikel: 6 - Pøl, Nordborg
Matrikel: 770 - Pøl, Nordborg
Matrikel: 789 - Pøl, Nordborg

Godkendelsen er udarbejdet af:

Sagsbehandler: Ann-Kathrin Tessin

Sønderborg Kommune

Landbrugsgruppen

Erhverv og affald

Rådhusvej 10

6400 Sønderborg

Sagsnummer: 19/42495

Kvalitetssikret af: TKOB

Indhold

A. Afgørelse	2
1) Baggrund for afgørelse	3
2) Kommunens vurdering og begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	4
3) Samlet vurdering	6
4) Lovgrundlag	6
5) Udnyttelsesfrist	7
6) Revurdering af miljøgodkendelsen	7
7) Retsbeskyttelse	7
B. Vilkår for husdyrbruget	8
C. Offentlighed og klagevejledning	14
D. Kommunens bilag	16
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2	17

A. Afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 2 på Langager 2, 6430 Nordborg, matrikel 6, Pøl, Nordborg til udvidelse af svineproduktion med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg

Der godkendes følgende produktionsareal:

Stald 1,2,3,4, 3-4,4-4: 1.658 m² produktionsareal med drænet gulv+spalter (33%/67%).

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldarealet i figur 1.

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal:

Beholder 1: 476 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.

Beholder 2: 154 m² gødningsopbevaringsareal til flydende husdyrgødning.

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

Der bygges ingen nye anlæg.

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

Der opføres ingen godkendelsespligtige anlæg

Figur 1. Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

1) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 210962 version 2 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E. I bilag 1 kapitel D ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Godkendelsen omhandler et eksisterende anlæg, og der foretages ikke nogen bygningsmæssige ændringer i forholdt til nudrift og 8 års drift. I forbindelse med godkendelsen er ansøger blevet bedt om at redegøre nærmere for vandforbruget i forbindelse med godkendelsen. Miljøkonsekvensrapporten er i den forbindelse blevet sendt tilbage til ansøger, som har uddybet rapporten netop vedr. vandforbrug.

Historik

8 års drift

For 8 år siden var den gældende produktionstilladelse en kap. 5 miljøgodkendelse fra d. 6. december 2005. Miljøgodkendelsen blev dengang givet til en produktion på 8.840 slagtesvin 30-100 kg og 550 slagtesvin 30-60 kg svarende til 249,4 DE efter de dagældende DE-beregninger. Der er ikke sket ændringer i staldenes indretning siden 2005, hvorfor produktionsarealet er identisk med det opmålte areal fra august 2019. I godkendelsen fra 2005 var der fuldspaltegulv i stald 1, 2, 3 og 4, mens der var drænet gulve i stald 3-4 og 4-4. Fuldspaltegulv er i forbindelse med opfyldelse af dyrevelfærdskrav blevet skiftet ud, derfor er gulvene i stald 1, 2, 3 og 4 angivet som drænet gulve.

Nudrift

Den 4. januar 2012 blev der anmeldt en udvidelse i eksisterende bygninger og d. 13. marts 2012 blev der anmeldt et skift i dyretype. Der er således på ejendommen en godkendt produktion til 8.866 slagtesvin 30-107 kg, svarende til 249,9 DE.

Ansøgt drift

Sønderborg Kommune har i d. 30-09-2019 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Langager 2, 6430 Nordborg. Ansøger ønsker en miljøgodkendelse efter de nugældende regler til produktion på et godkendt produktionsareal for at opnå mere fleksibilitet. Ansøger har søgt om dyretypen slagtesvin på drænet gulv+ spalter (33%/67%) i alle stalde. Der søges ikke om nye produktionsarealer, hvorfor ansøgt drift

er magen til nudriften. I de eksisterende produktionsarealer sker der ingen ændringer i dyretypen eller gulvareal.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Sønderborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelse til fri produktion på staldenes produktionsarealer som gør det nemmere, at udnytte staldanlægget optimalt er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift.

2) Kommunens vurdering og begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Landskabelige værdier

Ejendommen ligger inden for områder der er udpeget som bevaringsværdige landskab, større uforstyrrede landskaber og særlige værdifulde geologiske beskyttelsesområder. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer. Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af Miljøkonsekvensrapportens punkt 4.1.

Sønderborg Kommune vurderer at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapportens punkt 4.1. er fyldestgørende og at ændringen i produktionen i de eksisterende bygninger ikke påvirker kulturarv eller landskabet negativt.

Der stilles derfor ingen vilkår til bevarelsen af de landskabelige værdier.

Ammoniak, natur og bilag IV arter

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 Ligeledes vurderes det på baggrund af miljøkonsekvensrapporten, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Jord, grundvand og overfladevand

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten, at den ansøgte ændring i eksisterende stalde ikke indebærer væsentlig virkning jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, når produktionen er større end 2000 stipladser til slagtesvin. Der er i miljøkonsekvensrapportens punkt 4.2 og 5.2 redegjort for BAT på husdyrbruget. Sønderborg Kommune vurderer, at der anvendes BAT på følgende områder:

BAT Ammoniak- og lugtemission

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at der anvendes BAT i forhold til ammoniak- og lugtemission.

BAT Fodring- og foderhåndtering

Det vurderes, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering, at foderet er afbalanceret, så det opfylder svinenes behov for energi og fordøjelige aminosyrer. Foderet opbevares i foderladen og transporteres til staldene gennem rørsystem, hvilket sikrer, at intet går til spilde.

BAT Gylleopbevaring- og håndtering

Det vurderes, at der praktiseres BAT på gyllehåndtering.

BAT Energi- og vandforbrug

BAT overholdes i forhold til energiforbruget bl.a. ved at alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden). Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i staldene.

BAT på vandforbruget gennemføres ved at der er installeret vandbesparende drikkevandssystemer, stalde sættes i blød forud for vask og der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

For at begrænse spild af ressourcer, stiller Sønderborg Kommune vilkår om vand- og elforbrug.

BAT Spildevand

Sønderborg Kommune vurderer, at der anvendes BAT på spildevand bl.a. ved at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, rør, fortanke og gyllebeholdere. Endvidere benyttes højtryksrensere ved rengøring og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun det regnvand, der falder på en udleveringsrampe samt vaskepladsen.

BAT Affald

Sønderborg Kommune vurderer at der praktiseres BAT på affald ved at affald sorteres og afhændes til godkendte modtagere.

BAT Støv

Sønderborg Kommune vurderer, at der praktiseres BAT på støvemissioner idet foder håndteres i foderladen og transporteres til staldene gennem lukket rørsystem.

BAT Støj

Sønderborg Kommune vurderer, at der praktiseres BAT på støjgener ved at lade de mest støjende aktiviteter foregå i dagtimerne.

BAT Godt landmandsskab og miljøledelse

Sønderborg Kommune vurderer, at BAT på godt landmandsskab og miljøledelse opnås ved at have en nødfremgangsmåde ved uheld (opdateret beredskabsplan) og ved at instruere nye medarbejdere omhyggeligt i de forskellige arbejdsrutiner. Derudover vil der blive udarbejdet et miljøledelsessystem.

BAT Døde dyr

Sønderborg Kommune vurderer, at opbevaring af døde dyr opfylder BAT ved at opbevare dem på Langagervej ca. 150 m fra ejendommen under en kadaverkappe og hævet over jorden ved at lægge dem på spalter, så lugt og sygdomsspredning så vidt muligt undgås.

Særregler for IE- husdyrbrug jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Krav der er indarbejdet som generelle og umiddelbart anvendelige regler, som skal efterleves på husdyrbruget.

Herunder b.la

- Fosfor (slagtedyr)
- Miljøledelse, m.m.
- Dokumentationskrav om uddannelses- og vedligeholdelsesplaner

Generelle regler jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Herunder bl.a

- Rengøring af arealer, hvor der kun kortvarigt går dyr

3) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

4) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1261 af 29. november 2019, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har flere end 2000 stipladser til slagtesvin og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor evt. søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Sønderborg Kommune.

5) Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

6) Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2028.

7) Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 210962 vers. 2.
- 2) Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelse samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt

Indretning og drift

- 3) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 4	451	Mekanisk ventilation	6 m	(#163979) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	323
Stald 3	499	Mekanisk ventilation	6 m	(#163983) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	298
Stald 2	509	Mekanisk ventilation	6 m	(#163987) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	316
Stald 1	561	Mekanisk ventilation	6 m	(#163991) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	329
Stald 4-4	265	Mekanisk ventilation	6 m	(#163995) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	196
Stald 3-4	277	Mekanisk ventilation	6 m	(#163999) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	196
Sum						1658

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Figur A. Oversigt over ejendommens anlæg

Egenkontrol

- 4) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 5) Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel B.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1.935 m ³	Flydende				476
Gyllebeholder 640 m ³	Flydende				154

Tablet B. Gødningsopbevaringsanlæg

- 6) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 7) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af

gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Ressourceforbrug

- 8) Hvis husdyrbrugets vandforbrug overstiger **5.713 m³**, skal ansøger sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.
- 9) Husdyrbruget skal minimum hvert 6. år lade udarbejde en energirapport med forslag til energibesparelser af en autoriseret energikonsulent. Første rapport skal foreligge senest 1 år efter at godkendelsen er taget i brug.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 10) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.

Støj

- 11) Bidraget fra landbruget med adressen Langager 2, 6430 Nordborg til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel C. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 12 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 12) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 13) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 14) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
- 15) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Til- og frakørsel (transport)

- 16) Transport af gylle, dyr og foder til og fra ejendommen skal ske via indkørsel fra Langager.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 17) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Affald og kemikalier

- 18) Affald skal opbevares og håndteres som beskrevet i Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald.
- 19) Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
- 20) Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opslugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
- 21) Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.

Olie og diesel

- 22) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 23) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Døde dyr

- 24) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Driftsforstyrrelser

- 25) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år og dato for udarbejdelse eller revidering af planen skal tilføjes planens forside.

Husdyrbrugets ophør

- 26) Ved hel ophør af husdyrbruget skal det anmeldes til kommunen senest 4 uger efter ophør, og der skal på husdyrbruget foretages følgende:

- Affald, foder, husdyrgødning og husdyrbesætning fjernes
- Stalde-, foder – og husdyrgødningsopbevaringsanlæg rengøres
- Rørføringer i husdyrgødning eller foder afblændes eller graves op
- Pumpeudstyr i forbindelse med gyllebeholdere afmonteres
- Bortskaffelse af restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. i henhold til Sønderborg Kommunes affaldsregulativer.

C. Offentlighed og klagevejledning

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i uge 42 i 2019 på Sønderborg Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Miljøgodkendelsen er meddelt den 6. marts 2020.

Afgørelsen er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 6. marts 2020 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøgodkendelse blev den 5. februar 2020 udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (666 m)¹ og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage frem til og med den 5. marts 2020. Partshøringen gav 1 positiv tilbagemelding.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 6. marts 2020 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

¹ Konsekvensområdet for lugt er beregnet i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk

Sønderborg Kommune videregiver herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb **fredag 3. april 2020**.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Ann-Kathrin Tessin

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

D. Kommunens bilag

Bilag 1 – Versionshistorik

Version

2 (Ansøger)	▼
Skema	▼

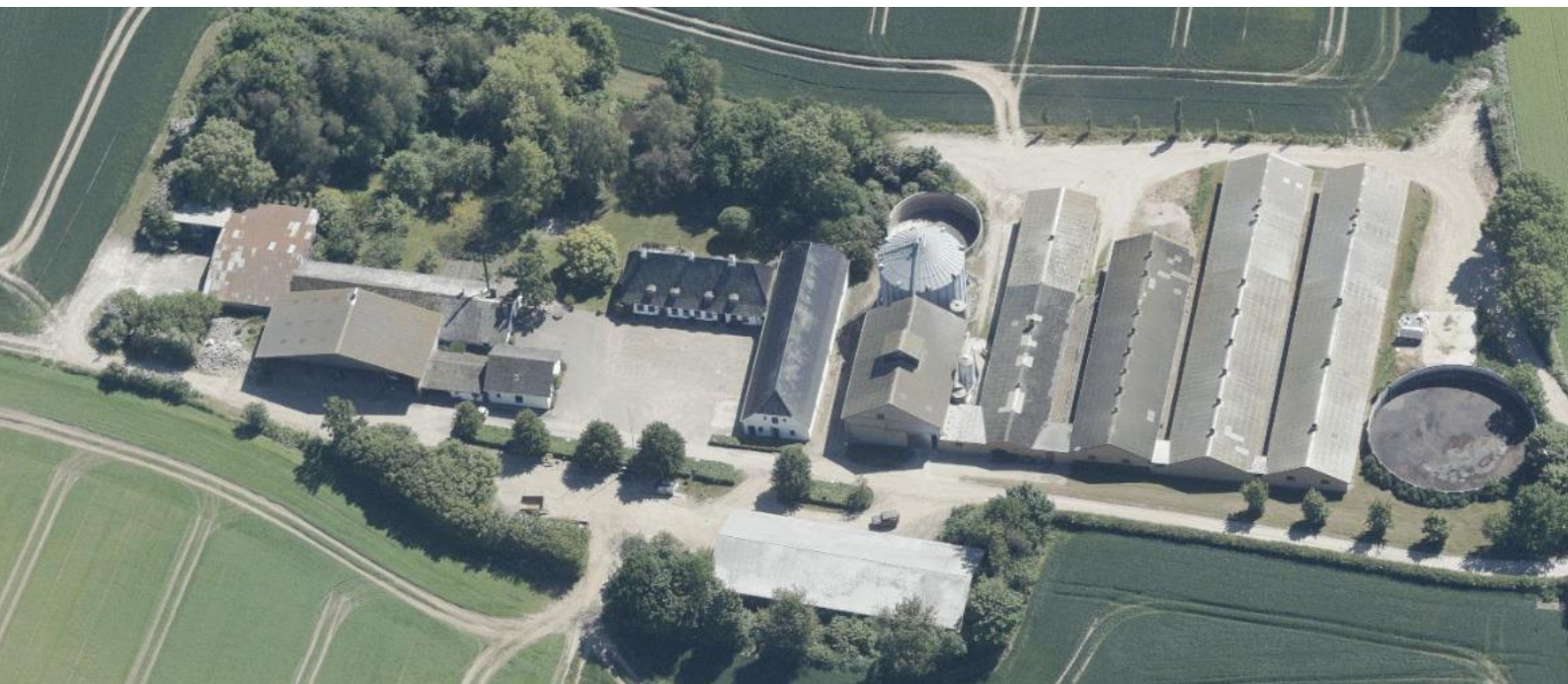
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Langager 2 6430 Nordborg

Ansøgning om udvidelse af slagtesvinehold
Skema 210962 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger og ejer	Jørgen Olav Bonefeld, Langager I/S V/Dagny & Jørgen Bonefeld Langager 2 6430 Nordborg jbonefeld@outlook.dk
Husdyrbrugets adresse	Langager 2 6430 Nordborg
CVR-nummer	24991091
CHR-nummer	99269
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	5400010641
Matrikel-nr.	6 af Pøl, Nordborg m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Gammelskovvej 19, 6430 Nordborg Rambøgevej 16, 6430 Nordborg
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	210962
Konsulent	Henriette Fries LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa hof@landbosyd.dk Tlf.: 7436 5173

Forord / læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport som beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Langager 2, 6430 Nordborg.

Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte (afsnit 3) og efterfølgende en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet (afsnit 4). Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal i overskrifterne henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til miljøkonsekvensrapporten er der indsendt bilag over ejendommen, opgørelse af produktionsarealer, kapacitetsberegning, afløbsplan samt øvrige kortbilag. Der er samtidig indsendt ejendommens beredskabsplan. Endvidere genereres en pdf af ansøgningskema 210962.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 718 af 08/07/2019

	1
Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume (D2, C1 og C3 for IE-brug)	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	9
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)</i>	9
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	9
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	11
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	12
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)</i>	12
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	12
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	13
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)</i>	16
3.6 <i>Lugtmission (B6, B4, D1b, D1c)</i>	22
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)</i>	23
3.7.1 <i>Støj (B7, D1b)</i>	23
3.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, D1b)</i>	23
3.7.3 <i>Støv (B7, D1b)</i>	23
3.7.4 <i>Lys (B7, D1b)</i>	23
3.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	24
3.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	24
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)</i>	25
3.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	25
3.8.2 <i>Affald (B8)</i>	25
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	26
3.8.4 <i>Råvarer (B7)</i>	26
3.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	26
3.8.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	27
3.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	27
3.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	27
3.10 <i>BAT-Ammoniakemission (B9, C2)</i>	28
3.11 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	29
3.12 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	29

4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).	30
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter (D1c)</i>	30
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission (D1c)</i>	30
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)</i>	31
4.4 <i>Lugtgener for omboende (D1c)</i>	32
4.5 <i>Støjgener (D1c)</i>	32
4.6 <i>Gener fra rystelser og vibrationer (D1c)</i>	32
4.7 <i>Støvgener (D1c)</i>	32
4.8 <i>Lyspåvirkninger (D1c)</i>	33
4.9 <i>Skadedyr (D1c)</i>	33
4.10 <i>Transporter (D1c)</i>	33
4.11 <i>Energi (D1c)</i>	33
4.12 <i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)</i>	34
4.13 <i>Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)</i>	34
4.14 <i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)</i>	34
4.15 <i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)</i>	35
4.16 <i>Alternative løsninger (D1d)</i>	35
4.17 <i>Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5</i>	35
4.18 <i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6</i>	36
4.19 <i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	36
5. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)	37
5.1 <i>Ophør af IE-husdyrbruget (C1)</i>	37
5.2 <i>BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)</i>	37
5.2.1 <i>BAT-Råvarer (C2)</i>	37
5.2.2 <i>BAT-Energi (C2)</i>	37
5.2.3 <i>BAT-Vand (C2)</i>	37
5.2.4 <i>Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)</i>	37
6. Konklusion	40
7. Bilag	40

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer husdyrproduktionen på Langager 2, 6430 Nordborg som består af en konventionel slagtesvineproduktion.

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter de nye regler. Ansøgningen omhandler udelukkende en godkendelse af det eksisterende produktionsareal i de eksisterende stalde og der søges ikke om nye produktionsarealer med denne ansøgning.

Godkendelsen anses nødvendig for ejendommens drift, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Fri produktion på staldenes produktionsarealer gør det nemmere, at udnytte staldanlægget optimalt. Ansøgningen er derfor erhvervsmæssigt nødvendig.

Beskyttelsesniveauerne for lugt til naboer og for ammoniak til nærliggende natur er overholdt. Husdyrbruget lever også op til BAT-kravet i forhold til den totale ammoniakemission.

2. Ikke-teknisk resume (D2, C1 og C3 for IE-brug)

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Langager 2, 6430 Nordborg. Husdyrbruget består af en konventionel slagtesvineproduktion med en revurderet miljøgodkendelse fra 2014. Den nuværende tilladte husdyrproduktion på ejendommen er 8.866 slagtesvin.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at kunne producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes. Herefter kan ansøger frit producere uden begrænsninger i antal dyr på stald og deres vægt.

Den fremtidige produktion på ejendommen forventes at være ca. 10.203 stk. slagtesvin.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger på Langager 2, 6430 Nordborg, og dele af husdyrbruget er omkranset af træer. Landskabet rundt om ejendommen har ingen særlige landskabsudpegninger i kommuneplanen.

Der sker ingen ændring i bygningsmassen på ejendommen, hvorfor det vurderes, at denne ansøgning ikke medfører en væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af landskabet.

Potentielle gener

Nærmeste nabo, der ikke ejes af driftsherren, ligger ca. 250 meter fra staldene.

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes for enkelt naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Støj fra selve husdyrbruget vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs og da der er langt til nærmeste nabo.

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vurderes at være af meget begrænset omfang.

Støv fra ejendommen vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, idet der er langt til nærmeste nabo.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr opbevares overdækket på Langagervej ca. 150 meter fra ejendommen. Dette vurderes ikke at medføre væsentlig gene for naboer.

Transport til og fra ejendommen sker ad Langager.

Samlet set vurderes husdyrbruget ikke at medføre væsentlige gener for naboer i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven² og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald fra luften kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle nærliggende naturområder, både kravene til totaldeposition til de mest sårbare naturtyper samt kravet om mer-deposition til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃ N/år og fordi husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger fra husdyrbruget. Der er dels faste krav til den totale ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT. Det vurderes desuden at husdyrbruget også lever op til BAT i forhold til brug af råvarer, energi og vand og management.

Alternative løsninger og 0-alternativ

I forbindelse med ansøgningen er alternative løsninger blevet drøftet med ejeren. Da ændringen sker i eksisterende stalde, er der begrænsede muligheder for alternative løsninger. Fx vil udskiftning til lavemissionsgulve eller installering af en miljøteknologi være en begrænset mulighed. En installering af fx lufttenser eller gyllekøling vil kræve større indgreb i de eksisterende bygninger, og omkostningerne vil ikke være proportional i forhold til gevinsten. Dette er derfor fravalgt da staldene ikke står over for en større renovering.

En anden mulighed er, at overdække de eksisterende gyllebeholdere, hvilket kan begrænse ammoniakfordampningen. Dette er dog fravalgt da kravet til indførsel af BAT (bedste tilgængelige teknik) er overholdt.

0-alternativet er, at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse, og husdyrbruget vil skulle revurderes, da det er et IE-husdyrbrug.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

² Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af oversigtskortene i Bilag 1 samt af Figur 1.

Husdyrbruget på Langager 2, 6430 Nordborg blev miljøgodkendt efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven d. 6. december 2005. Miljøgodkendelsen blev dengang givet til en produktion på 8.840 slagtesvin 30-100 kg og 550 slagtesvin 30-60 kg svarende til 249,4 DE efter de dagældende DE-beregninger.

Den 4. januar 2012 blev der anmeldt en udvidelse i eksisterende bygninger og d. 13. marts 2012 blev der anmeldt et skift i dyretype. Der er således på ejendommen en godkendt produktion til 8.866 slagtesvin 30-107 kg, svarende til 249,9 DE.

I 2006 blev der opført en DanCorn silo. Der er ikke foretaget væsentlige fysiske ændringer af anlægget siden miljøgodkendelsen blev meddelt.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg. Foto: husdyrgodkendelse.dk

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Opgørelse af produktionsarealerne i staldene er baseret på opmålinger foretaget af ansøger Jørgen Bonefeld i august 2019. Opgørelsen er vedhæftet ansøgningen som bilag.

8-årsdriften

Den lovlige drift for 8 år siden på husdyrbruget tager afsæt i kapitel 5 miljøgodkendelsen fra d. 6. december 2005. Der er ikke sket ændringer i staldenes indretning siden 2005, hvorfor produktionsarealet er identisk med det opmålte areal fra august 2019. Produktionsarealerne for 8 års driften fremgår af Tabel 1.

I godkendelsen fra 2005 var der fuldspaltegulv i stald 1, 2, 3 og 4, mens der var drænet gulve i stald 3-4 og 4-4. Fuldspaltegulv er ikke længere lovligt at anvende ved slagtesvin, derfor er gulvene i stald 1, 2, 3 og 4 angivet som drænet gulve.

Nudriften

Nudriften tager afsæt i anmeldelsen om skift i dyretype fra 4. januar 2012, hvor afgangsvægten blev øget på slagtesvinene. Produktionsarealet fra denne anmeldelse er identisk med det opmålte areal fra august 2019. Produktionsarealerne for nudriften fremgår af Tabel 1.

Ansøgt drift

Produktionsarealerne i ansøgt drift fremgår af Tabel 1. Der søges ikke om nye produktionsarealer, hvorfor ansøgt drift er magen til nudriften. I de eksisterende produktionsarealer sker der ingen ændringer i dyretypen eller gulvareal.

Tabel 1: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 4	451	Mekanisk ventilation	6 m	(#163979) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	323
Stald 3	499	Mekanisk ventilation	6 m	(#163983) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	298
Stald 2	509	Mekanisk ventilation	6 m	(#163987) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	316
Stald 1	561	Mekanisk ventilation	6 m	(#163991) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	329
Stald 4-4	265	Mekanisk ventilation	6 m	(#163995) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	196
Stald 3-4	277	Mekanisk ventilation	6 m	(#163999) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	196
Sum						1658
Nudrift						
Stald 4	451	Mekanisk ventilation	6 m	(#209045) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	323
Stald 3	499	Mekanisk ventilation	6 m	(#209047) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	298
Stald 2	509	Mekanisk ventilation	6 m	(#209049) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	316
Stald 1	561	Mekanisk ventilation	6 m	(#209051) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	329
Stald 4-4	265	Mekanisk ventilation	6 m	(#209053) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	196
Stald 3-4	277	Mekanisk ventilation	6 m	(#209055) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	196
Sum						1658
8 års drift						
Stald 4	451	Mekanisk ventilation	6 m	(#209046) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	323
Stald 3	499	Mekanisk ventilation	6 m	(#209048) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	298
Stald 2	509	Mekanisk ventilation	6 m	(#209050) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	316
Stald 1	561	Mekanisk ventilation	6 m	(#209052) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	329
Stald 4-4	265	Mekanisk ventilation	6 m	(#209054) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	196
Stald 3-4	277	Mekanisk ventilation	6 m	(#209056) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	196
Sum						1658

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 2. De eksisterende opbevaringsanlæg består af to gyllebeholdere etableret i 1977 og 1990, hvorfor de begge indgår i 8 års driften og nudriften. Beholderne er omfattet af 10 årsbeholderkontrol og sidste kontrol blev foretaget i 2019.

Tabel 2: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1.935 m ³	Flydende				476
Gyllebeholder 640 m ³	Flydende				154
Nudrift					
Gyllebeholder 1.935 m ³	Flydende				476
Gyllebeholder 640 m ³	Flydende				154
8 års drift					
Gyllebeholder 1.935 m ³	Flydende				476
Gyllebeholder 640 m ³	Flydende				154

Gyllen løber med træk og slipsystem fra staldene til forbeholderen. Forbeholderen er placeret, så den er højere end gyllekanalerne, derved er der ingen risiko for at der kan ske overløb fra forbeholderen. Gyllebeholderne er uden fastmonterede pumper til overpumpning til gyllevogn, så udslip fra beholderne kan kun finde sted, hvis beholderne kollapser.

I de to gylletanke er der en samlet kapacitet på 2.575 m³ mens der i gyllekanalerne er plads til 430 m³, i alt 3.005 m³. Ansøger ejer også beholderne på Rambøgevej 16, hvor der er plads til 1.975 m³, hvilket giver en samlet opbevaringskapacitet på 4.980 m³.

Med en forventet fremtidig produktion på 10.203 stk. slagtesvin vil den samlede årlige produktion af husdyrgødning være ca. 6.183 m³ gylle. Udover gylle, ledes der også regnvand fra vaskepladsen til gyllebeholderne. Områderne forventes at give en årlig vandmængde på 69 m³. Derudover anvendes der årligt ca. 10 m³ vaskevand på vaskepladsen.

Kapaciteten i de eksisterende gyllebeholder og kanaler på ejendommen er samlet på 3.500 m³ + 1.975 m³, og med den forventede fremtidige produktion er der en opbevaringskapacitet på ejendommen til 9,5 måneder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

3.1.3 Drift af anlægget

Der er 4 ansatte der varetager driften på ejendommen. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for ejendommen

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med denne ansøgning.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger driver også husdyrproduktion på Gammelskovvej 19, 6430 Nordborg og Rambøgevej 16, 6430 Nordborg. Der transporteres dyr fra Gammelskovvej 19 til Langagervej 2. Alle ansøgers ejendomme kan drives uafhængig af hinanden, hvorfor de ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskab, planforhold og kulturarv

Husdyrbruget ligger i Sønderborg kommune, lidt udenfor landsbyen Pøl. Området er et åbent morænelandskab fra sidst istid, og området er kendetegnet ved et bølgende og kystorienteret landbrugslandskab.

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokalplanlagte områder. Ejendommen ligger udenfor områder, der er udpeget som bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og særlige værdifulde geologiske beskyttelsesområder. Ejendommen ligger i et område, som i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde.

De nærmeste fredede fortidsminder/ lokaliteter er en skelsten i Pøl. Derudover ligger der et beskyttet dige syd for ejendommen.

Husdyrbruget ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser og udenfor indvindingsoplandene til de nærmeste vandværker.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste naturområder og omkringboende er beskrevet under punkt 3.5 og 3.6.

Afstandskrav

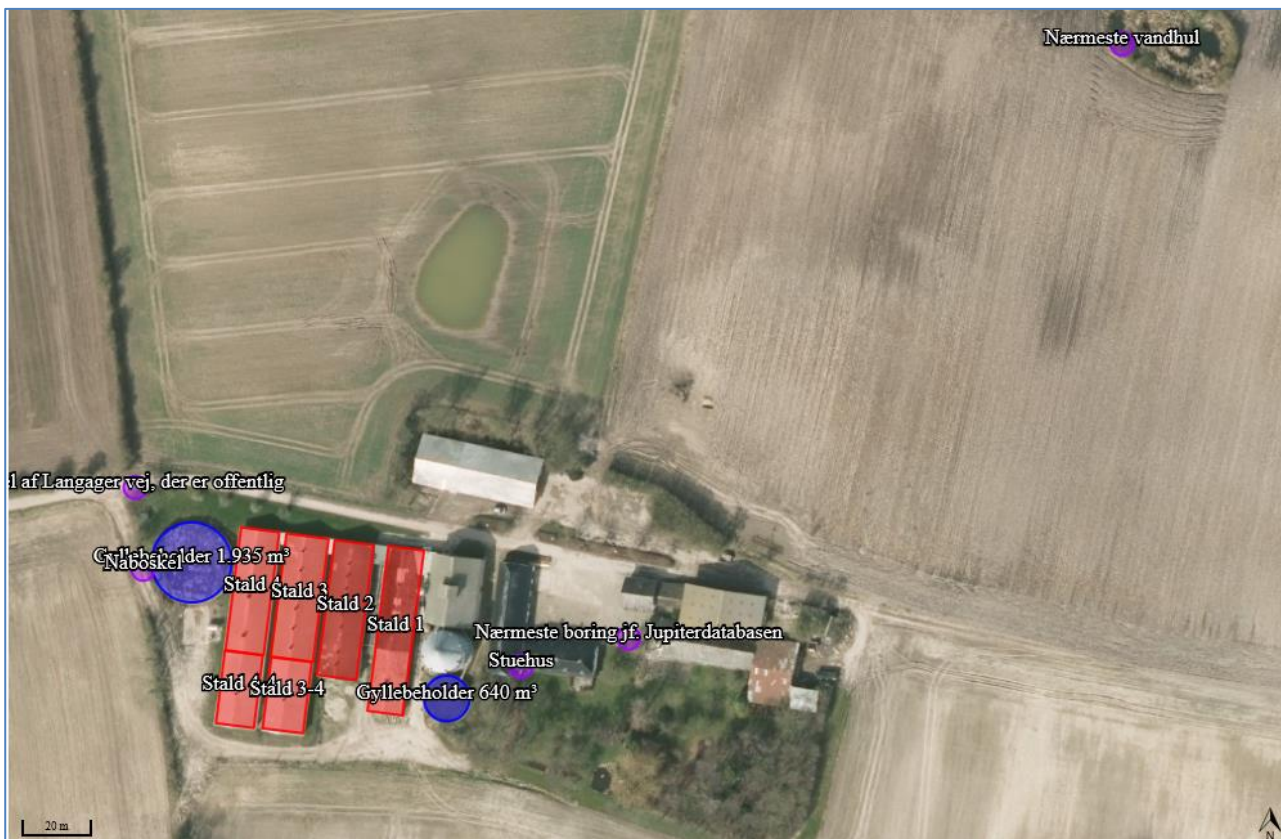
Husdyrbruglovens § 6 og § 8 fastsætter krav til minimumafstande fra husdyrbrugets anlæg til omgivelserne. Afstandskravene jf. Husdyrlovens § 6 overholdes idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- Et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- Et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- En nabobeboelse

Husdyrbrugets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrlovens § 8 fremgår af Figur 2 og Tabel 3.

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej og beboelse på samme ejendom er 15 m. Afstandskravene til ikke-almen vandforsyningsanlæg (forsyner færre end 10 husstande) og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m. Afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til almene vandforsyningsanlæg er på 50 m.

Husdyrlovens afstandskrav jf. § 8 er overholdt, det skal dog bemærkes at den eksisterende gyllebeholder på 1935 m³ ligger 3 meter fra skel matr. 693, Pøl, Nordborg, der er en del af husdyrbruget på Pøl Søndergade 21. Dog sker der ingen ændringer eller forøget forurening ved gyllebeholderne hvorved afstandskravet anses som overholdt.

Figur 2: Husdyrbrugets placering i forhold til afstandskravene jf. Husdyrlovens § 8. Nærmeste mulige levnedsmiddelvirksomhed og vandværk ligger så langt væk fra ejendommen, at det ligger udenfor kortudsnittet. Foto: husdyrgodkendelse.dk

Tabel 3: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1. Tabellen angiver den bygning/gødningslager, der ligger tætteste på punktet der refereres til i Husdyrlovens § 8. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Nærmeste vandhul - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1	266	-
Gødningslager	Gyllebeholder 640 m ³	282	-
Naboskel - Naboskel			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 4	28	-
Gødningslager	Gyllebeholder 1.935 m ³	3	-
Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 4-4	1553	-
Gødningslager	Gyllebeholder 640 m ³	1583	-
Nærmeste nabo - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 4-4	256	-
Gødningslager	Gyllebeholder 1.935 m ³	276	-

Tabel 3 fortsat

Nærmeste boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1	66	-
Gødningslager	Gyllebeholder 640 m ³	52	-

Nærmeste vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1	1862	-
Gødningslager	Gyllebeholder 640 m ³	1853	-

Del af Langager vej, der er offentlig - Offentlig vej og privat fællesvej			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 4	35	-
Gødningslager	Gyllebeholder 1.935 m ³	17	-

Stuehus - Beboelse på samme ejendom			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Staldbygning	Stald 1	34	-
Gødningslager	Gyllebeholder 640 m ³	18	-

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre på Langager 2, 6430 Nordborg fremgår af Tabel 4. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 4.065,6 kg N/år. Da der ikke er sket ændringer i forhold til indretningen i nu- og 8 års driften er der ingen meremission fra anlægget.

Tabel 4: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3813,4	252,2	4065,6
Nudrift	3813,4	252,2	4065,6
8 års-drift	3813,4	252,2	4065,6

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder) eller dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter). Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen klarificerer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af Tabel 5.

Naturområder i nærheden af husdyrbruget fremgår af Figur 3, 4 og 5 og beregningerne af ammoniak til disse områder af Tabel 6. Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette er beskrevet nærmere nedenfor.

Tabel 5: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL3 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskogsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Kategori 1 natur

Den 1. november 2018 blev der udpeget nye habitatområder, og kategori 1 natur befinder sig altid inde i et habitatområde jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2. Det er endnu ikke offentliggjort hvilke naturtyper der findes i Melved skov, der er en del af Natura2000 området "Lilleskov og Troldmose" ved Nørreskoven. I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet til det nærmeste hjørne af habitatafgrænsningen som ligger ca. 7 km sydøst for ejendommen. Se placering af naturområdet i Figur 4 og ammoniakberegningen til naturen i Tabel 6.

³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1122 af 03/09/2018

Kategori 2 natur

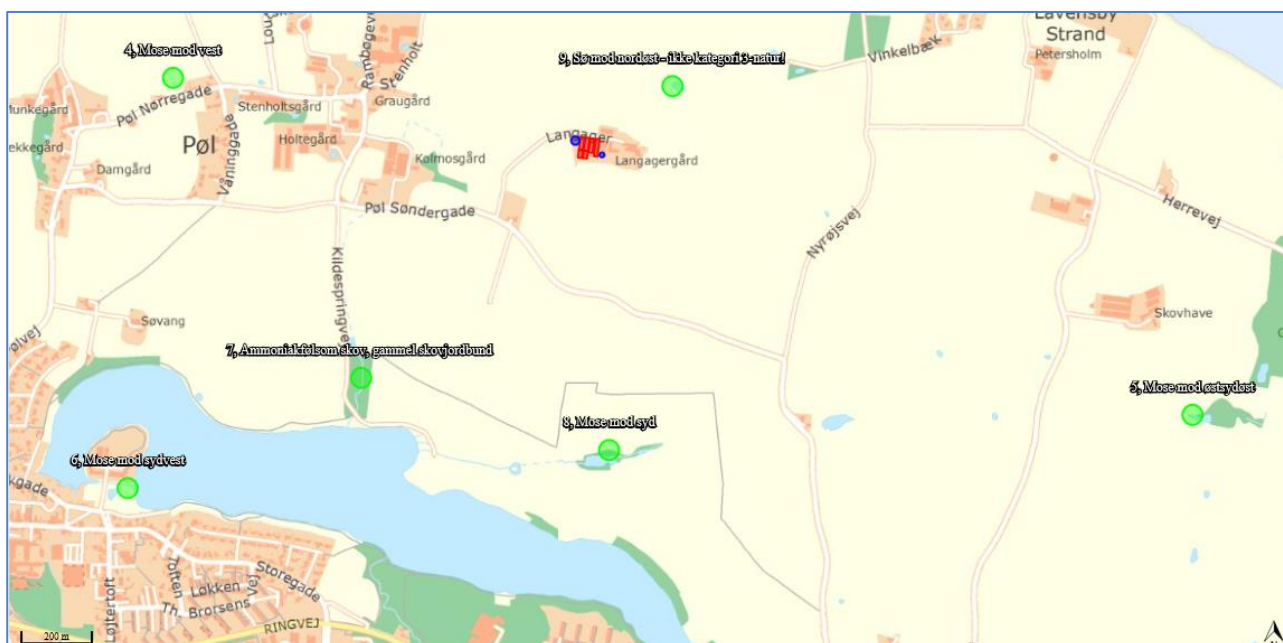
Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev ved Skansen, Store Bjørnekær som er beliggende ca. 6,7 km nordvest for ejendommen. Se placering af naturområdet i Figur 5 og ammoniakberegningen til naturen i tabel 6.

Kategori 3 natur

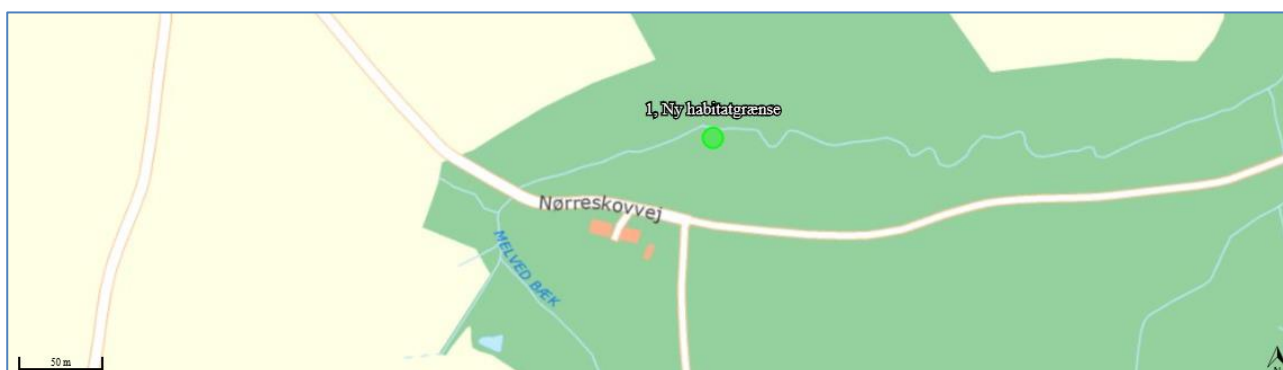
De nærmeste kategori 3 naturområder er to mose beliggende ca. 800 meter syd for ejendommen. Det nærmeste ammoniak følsomme skovområde ligger ca. 900 meter syd for ejendommen ved Kildespring. Se placering af naturområderne i Figur 3 og ammoniakberegninger til naturen i Tabel 6.

Anden beskyttet natur (§3 natur)

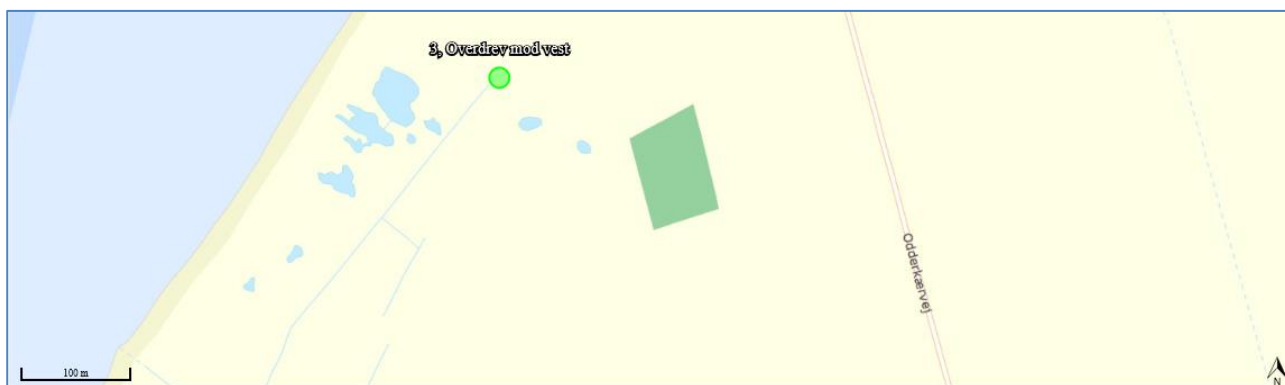
Den nærmeste § 3 beskyttede sø ligger 260 meter fra ejendommen. Se ammoniakberegninger til naturen i tabel 6 og udpegningerne i figur 3.

Figur 3: Husdyrbrugets placering i forhold til naturområder hvortil der er foretaget ammoniakberegninger. Kort: husdyrgodkendelse.dk

Figur 4: Den nye habitatgrænse, hvortil der er foretaget ammoniakberegninger. Husdyrbruget er placeret udenfor kortudsnittet. Kort: husdyrgodkendelse.dk

Figur 5: Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste kategori 2 naturområder ved Skansen Store Bjørnekær, hvortil der er foretaget ammoniakberegninger. Kort: husdyrgodkendelse.dk

Tabel 6: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget. I tabellen fremgår total depositionen samt merdepositionen i forhold til nudriften og 8-års driften. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
11, Sø mod nordøst - ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,9	▼
10, Mose mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
9, Sø mod nordøst - ikke kategori 3-natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	2,4	▼
8, Mose mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
7, Ammoniakfølsom skov, gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
6, Mose mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
5, Mose mod østsydøst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
4, Mose mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
3, Overdrev mod vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
2, Ege-blandskov Lilleskov og Troldsmose	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
1, Ny habitatgrænse	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

I en faglig rapport fra DMU⁴ findes en liste over bilag IV arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Baseret på denne rapport er der undersøgt hvilke bilag IV-arter der *kan* være til stede i området omkring husdyrbruget. Derudover er der indhentet data for registreringer af bilag IV arter fra Miljøportalen og Sønderborg kommunes egne registreringer i området (Figur 6). I Tabel 7 fremgår de Bilag-IV arter der kan være til stede i området omkring husdyrbruget.

Tabel 7: Bilag IV arter og andre padder som kan være tilstede i en afstand af ca. 1000 meter fra husdyrbruget.

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Brunflagermus	Nyctalus noctula	DMU, Miljøportalen
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU, Miljøportalen
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus	DMU, Miljøportalen
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU,
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU,
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU, Miljøportalen
Skimmelflagermus	Vespertilio muri	Miljøportalen
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU, Sønderborg kommune
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU, Miljøportalen
Løgfrø	Pelobates fuscus	DMU
Løvfrø	Hyla arborea	DMU, Sønderborg kommune
Strandtudse	Bufo calamita	DMU, Miljøportalen
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU

⁴ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

Figur 6: Kort over bilag IV registrering i nærheden af husdyrbruget. Kort: Sønderborg kommune.

3.6 Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)

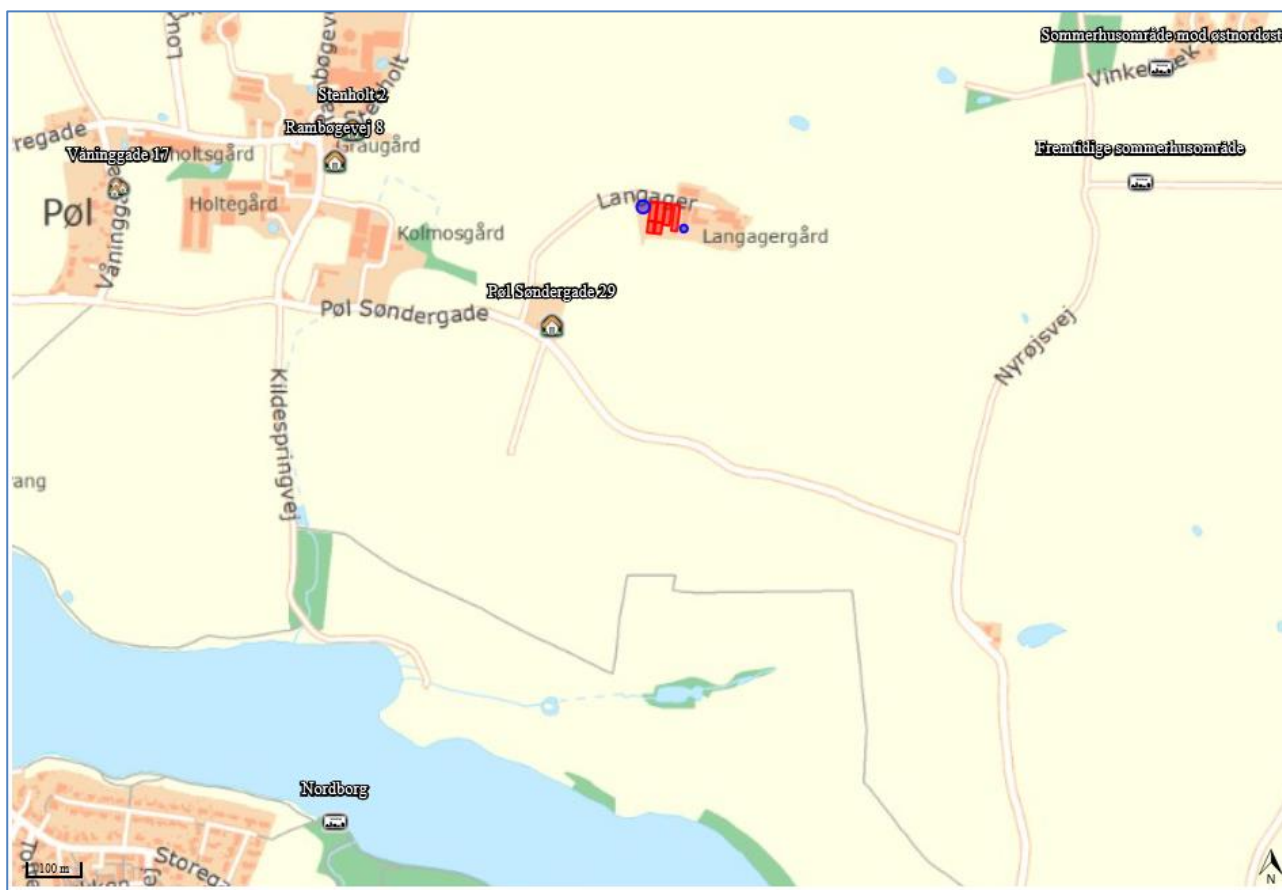
Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone fremgår af Figur 7.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Pøl Søndergade 29 som ligger ca. 250 m sydvest for husdyrbruget. Der er desuden foretaget en lugtberegning til naboerne på Rambøgevej 8 og Stenholt 2.

Nærmeste samlet bebyggelse er Pøl med udspring i Våninggade 17 og den omkringliggende bebyggelse som ligger ca. 1 km vest for husdyrbruget. Nærmeste byzone eller sommerhusområde er sommerhusområdet ved Lavensby strand som ligger ca. 1 km nordøst for husdyrbruget. I forbindelse med Sønderborg kommunes udkast til kommuneplan 2019-2031, er der forslag til fremtidige sommerhusområde ved Lavensby strand (1.4.003.S). Afstanden fra denne udpegning til ejendommen er ca. 1 km.

Der er kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug ved enkelt boligen på Stenholt 2 og ved den samlede bebyggelse i Pøl ved Våninggade 17, idet der ligger et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelsen og 300 m fra den samlede bebyggelse. Se bilag 6.

De beregnede lugtgeneafstande til enkelt naboer, samlede bebyggelser og byzoner ses i Tabel 8. Geneafstandene til både enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Figur 7: Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste naboer, samlede bebyggelser og byzoner. Kort: husdyrgodkendelse.dk

Tabel 8: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Pøl Søndergade 29 	0	NY	249	199,2	297,3	Ja
Rambøgevej 8 	0	NY	249	249	640,3	Ja
Stenholt 2 	1	NY	249	273,9	620,7	Ja
Våninggade 17 	1	NY	521,7	573,9	1050,6	Ja
Fremtidige sommerhusområde 	0	NY	686,4	686,4	925,5	Ja
Nordborg 	0	NY	686,4	652,1	1327,2	Ja
Sommerhusområde mod østnordøst 	0	NY	686,4	686,4	1005	Ja

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

Af øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget vil der være tale om støj, rystelser, vibrationer, støv, fluer, lysgener, skadedyr, opbevaring af døde dyr og transporter. Disse er beskrevet i de følgende afsnit.

Som tidligere beskrevet ligger den nærmeste nabo på Pøl Søndergade 29 som ligger ca. 250 m sydvest for husdyrbruget. Husdyrbruget er derudover beliggende ca. 500 m fra nærmeste husdyrbrug på Pøl Søndergade 21 og Rambøgevej 16.

3.7.1 Støj (B7, D1b)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gyllepumpning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, snitning af halm til halmfyret, kompressor til vådfodringsanlægget, anvendelse af kværn og drift af blandeanlægget samt transport af dyr, foder og gylle mv.

Fodringsanlægget og kværn står inde i lade og halmfyret er placeret i laden øst for stuehuset (bilag 5).

Ventilationsanlægget er løbende renoveret, seneste er der etableret multistep i tilbygningerne, hvorfor der generelt er tale om nyere og støjsvage ventilatorer. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

3.7.2 Rystelser og vibrationer (B7, D1b)

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vil evt. kunne forekomme i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget.

3.7.3 Støv (B7, D1b)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Desuden kan der kunne forekomme støv ved håndtering af halm, korn og foder. Foderet håndteres i foderladen som vådfoder og ledes ud i staldene gennem rørsystem.

3.7.4 Lys (B7, D1b)

Placering af udvendig belysning fremgår af oversigtskortet i bilag 5. Der er tale om mindre lamper. Lyset er tændt i staldene i de lovpligtige antal timer dagligt, og slukket om natten.

3.7.5 Skadedyr (B7)

Fluebekæmpelse sker ved hjælp af rovfluer. Der indsættes rovfluelarver efter behov.

Der er lavet aftale med skadedyrsbekæmperen Jon Skødt omkring bekæmpelse af rotter og mus. Der er placeret ca. 25 kasse med gift rundt på ejendommen. Opbevaring af foder sker i fodersiloer, og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

3.7.6 Transporter (B7)

Transporter til og fra husdyrbruget sker via indkørslerne fra Langager (se oversigtskort i bilag 5). Antallet af tunge transportere fremgår af Tabel 9. Herudover er der kørsel med personbiler i forbindelse med det daglige arbejde med dyrene, dyrlægebesøg og andre kontroller. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 1-2 gange dagligt.

Gylletransporterne vil i fremtiden mindskes, da en del af gyllen fra Langager 2 fremadrettet pumpes med slange til beholderen på Rambøgevej 16. På Rambøgevej 16 er der opbevaring til 1975 m³, dette svare til ca. 70 gylletransporter mindre om året.

Tunge transportere sker typisk i tidsrummet 07.00-19.00 på hverdage. I forbindelse med høst og udbringning af gylle vil der kunne foregå transportere i aftentimerne.

Tabel 9: Antal tunge transportere til husdyrbruget *angivet i revurdering fra 2014.

Tunge transportere	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Levering af tilskudsfoder (lastbil, kapacitet xx tons)	18*	18
Indkørsel af halm (traktor og vogn, ca. xx baller pr. gang)	5*	5
Grise til slagtning (lastbil)	52	52
Levering af smågrise (traktor og vogn)	52*	52
Afhentning af døde dyr (lastbil)	52*	52
Gylleudbringning (18 tons nudrift gyllevogn) / (28 tons ansøgt)	182*	238-70
Gyllekørsel med lastbil, 33 tons	36*	0
Levering af dieselolie (lastbil)	6*	6
Afhentning af affald (lastbil)	52+17	52+17
Kørsel med markmaskiner	500*	700
Maksimalt i alt	972	1.122

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)

3.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr placeres på betonspalter og er overdækket med kadaverkappe i vejsiden 100 m fra Langager 2. Evt. mindre dyr bliver opbevaret i plastcontainere. DAKA afhenter efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes via App.

Der afhentes ca. 52 gange om året. Døde dyr afhentes altid dagen efter de er placeret på afhentningsstedet.

3.8.2 Affald (B8)

I Tabel 10 er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Tabel 10: Affaldshåndtering og -mængder

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:			
Spildolie	Tromler på spildbakke i værksted	Dansk oliegenbrug	Ca. 100 liter
Olie- og brændstoffiltre	I værksted	SONFOR	Ca. 10 stk.
Rester af bekæmpelsesmidler	Giftrum	SONFOR	0
Spraydåser		SONFOR	100 stk
Medicinrester	Stald	Apoteket	0
Kanyler i særlig beholder	Stald	Apoteket	2 kg
Batterier – alle typer	Værksted	Jernmand	Ca. 10 stk.
Fast affald:			
Tom emballage (rent papir/pap)	Container	Marius Pedersen	5 m ³
Tom emballage (rent plast)	Container	Marius Pedersen	5 m ³
Tom medicinemballage	I værksted	Marius Pedersen	100 kg
Lystofrør, LED og elsparepærer	I værksted	SONFOR	40 stk
Jern og metal	Ved værksted	Jernmand	
Tomme olietromler	Ved værksted	Jernmand	
Døde dyr	På plads til døde dyr	DAKA	
Diverse brændbart	Container	Marius Pedersen	5 m ³

Der benyttes ikke mere foder, end der er behov for, og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse, og kun restfraktioner ender i containere med brændbart affald.

Asken fra halmfyret opbevares i en bygning med fast gulv og udbringes efter husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

3.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Ansøger driver markdrift fra ejendommen og sprøjter selv. Der er et kemirum i laden, som har fast gulv uden afløb (se oversigtskort i bilag 7).

Der er opstillet en dieselolietank på 2.500 L fra 1997, en tank på 4.000 L fra 2006, samt en tank på 450 L fra 2000 på ejendommen.

Hvis der skulle opstå uheld med olie på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori det er en instruks ved uheld.

3.8.4 Råvarer (B7)

De væsentlige råvarer i forbindelse med en svinebesætning er foder og vand. Der fodres primært med egen produceret korn samt indkøbt tilskudsfoder. Ansøger bestræber sig på, at benytte så få foderenheder som muligt.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 3.8.6.

3.8.5 Energiforbrug (B8)

På husdyrbruget anvendes der primært energi til at opretholde klimaet i staldene med ventilation, belysning, gyllepumper, vandpumper til rengøring og drikkevand, drift af foderanlæg, cirkulationspumper samt tørring af korn. Derudover er der også et energibehov til transport af dyr, markdrift, foder m.m. Det nuværende forbrug er opgivet i Tabel 11.

I staldene er der etableret undertryksventilation med vægventiler i alle stalde, som automatisk op- eller nedjusteres efter behov. For at minimere energiforbruget i staldene, er der i tilbygningerne fra 2006 installeret multistepventilation. Der bliver foretaget jævnlig inspektion, og ventilationskanaler bliver rengjort efter hver tømning af sektionerne, hvilket er med til at mindske modstanden på fx ventilatoren og derved skænke energiforbruget. Desuden er der temperaturstyring, alarmer mv. på alle ventilationsanlæg.

Der er ikke opsat LED belysning i staldene, da lystet i slagtesvinsstaldene kun er tændt i 5 x 20 min pr døgn, hvorfor en udskiftning til LED ikke er hensigtsmæssig.

I ejendommens tidligere miljøgodkendelse er der stillet krav om, at hvis elforbruget overstiger 145.000 kWh/år skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Siden denne miljøgodkendelse blev meddelt, har ejendommen udvidet med ca. 80 ha agerjord og endvidere er der etableret et plantøringsanlæg til tørring af raps og hestebønner. Kornøringsanlæg har en kapacitet, så hele høsten fra de 350 ha kan tørres. I tabel 11 fremgår energiforbruget for 2018, hvilket var 148.837 kWh.

Beregning af det forventet forbrug, tager afsæt i at de 350 ha skal tørres, og at der i gennemsnit høstes 7 tons/ha, hvilket giver 24.500hgk/år. Beregningen er vedhæftet husdyrgodkendelse.dk. Normtalsberegninger viser at den forventede produktion på ca. 10.203 slagtesvin giver det et elforbrug på ca. 128.925 kWh, mens det akutte forbrug for 2018 er på 148.837 kWh. Da der ikke ændres i driften af ejendommen forventes energiforbruget at være uændret.

Tabel 11: Husdyrbrugets energiforbrug i nudrift *2018 forbrug og ansøgt drift

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	ca. 148.837 kWh*	ca. 148.837 kWh
Dieselolie	32.000 L	ca. 32.000 L
Halmfyr	70 tons	70 tons

3.8.6 Vandforbrug (B8)

Husdyrbruget modtager vand fra egen boring (DGU 161.139). Ansøger forventer at vandforbruget vil være uændret med det ansøgte. I følge normal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug ca. 560 L pr. slagtesvin pr. år. Med den forventede fremtidige produktion på 10.203 slagtesvin giver det et vandforbrug på ca. 5.713 m³. Ansøger har installeret et vandur, og aflæsning heraf viser et årlig forbrug på 1871 m³ (for en 1,6 år). Ansøger peger på at det lave vandforbrug, muligvis skyldes rust i vanduret, og forbruget derfor ikke er retvisende.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vådfoder, vask af stalde og maskiner, overbrusning af dyr, sanitære forhold samt forbrug i boligen. Der er ikke markvanding på ejendommen.

Det er etableret drikkeventiler over vådfoderkrybberne. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og staldene vaskes med højtryksrensere, hvilket også er vandbesparende.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

3.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Afløbsforholdene på ejendommen fremgår af afløbsplanen i bilag 3. Spildevand fra husdyrproduktionen og vaske- og regnvand fra vaskepladsen ledes til gyllebeholdere. Sanitært spildevand fra staldene og stuehus afledes til septitank. Uforurennet tagvand og regnvand fra befæstede arealer ledes til dræn syd for ejendommen og videre til lukket vandløb.

3.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i afsnittene 3.7 -3.8. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i køkkenet i stuehuset og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker der kan forekomme på ejendommen, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller olie. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af ejendommens gylle (9,5 måneder, se kapacitetsberegning). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekort ses det, at hvis der alligevel skulle ske et brud på en af gyllebeholderne, vil gyllen løbe mod syd/ sydøst. Der ligger ingen vandløb eller søer i umiddelbart nærhed at strømningsvejene mod

syd. Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst kontakte maskinstationen for hjælp til at fjerne gyllen.

Olietankene på ejendommen står i garagebygningen og i værkstedet, se bilag 4. Ved et evt. udslip fra en af tankene vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2) og forsøge at opsuge olien med savsmuld eller kattegrus.

3.10 BAT-Ammoniakemission (B9, C2)

BAT-niveauet for husdyrbruget beregnes i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af Tabel 12.

Forudsætningen for BAT-beregning tager afsæt i, at der foreligger en miljøgodkendelse på de eksisterende staldafsnit fra før 2007. BAT-beregningen er dermed baseret på forudsætningerne at staldafsnittene og gyllebeholderne er "Eksisterende staldafsnit" som det fremgår af tabel 13.

Miljøgodkendelsen fra 2005 blev revurderet i 2014, hvor der blev stillet krav om foderoptimering i forhold til ammoniakemissionen. Følgende vilkår blev stillet:

Vilkår 10.5: kg N ab dyr for slagtesvin må maksimalt være: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 2,7418 \text{ kg N pr. slagtesvin}$

Som følge af den nye regulering, der blev indført den 1. august 2017, er eksisterende vilkår om fodereffektivitet indarbejdet i stipladsmodellen. Fodervirkemidler som f.eks. nedsat råproteinprocent er ikke længere optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Derfor kan den hidtidige miljøeffekt af et fodervilkår ikke længere anvendes i forbindelse med en ansøgning om en ny miljøgodkendelse eller tilladelse efter lovens nye § 16a eller § 16b.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4065 kg NH₃-N/år, og ammoniakemissionen er på 4065 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Tabel 12: Samlet BAT-beregning for ammoniakemission fra husdyrbruget. Pga. af afrundingsfejl i husdyrgodkendelse.dk beregnes den faktiske emission ikke korrekt, hvorfor der er angivet "nej". Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3813	252	4065
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3813	252	4066
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 13: Forudsætning for BAT-beregningen (ny eller eksisterende stald). Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 4	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 3	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 2	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 1	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 4-4	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 3-4	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30

3.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Der leves op til BAT ved staldsystemerne i de eksisterende stalde og der anvendes ingen teknologi som kræver egenkontrol. Der forslås derfor ingen vilkår for egenkontrol.

3.12 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Husdyrbruget på Langager 2 ligger ca. 22 km fra den dansk-tyske grænse og ca. 11 km fra kommunegrænsen til Aabenraa.

4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6 skal ansøgningen på passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter (D1c)

(kulturarv, landskabet og planforhold)

Afstandskrav

Alle afstandskrav vurderes at være overholdt, hvilket også gælder gyllebeholderne vest for ejendommen. Denne beholder ligger 3 meter fra matrikelskel nr. 693 Pøl, Nordborg, hvor afstandskravet er 15 meter. Da der ikke sker bygningsmæssige ændringer og det vurderes at den ønskede overgang fra antal dyr til produktionsareal ikke vil medføre en forøget forurening, vurderes afstandskrav fra gyllebeholderne til skel at være overholdt.

Landskab og Kulturarv

Staldanlægget og gyllebeholderne ligger i Sønderborg Kommune nord for Nordborg. Området er som tidligere nævnt ikke udpeget som bevaringsværdige landskab, større uforstyrrede landskaber og særlige værdifulde geologiske beskyttelsesområder.

Området er domineret af store landbrugsflader med en mindre læhegsbeplantning. Det eksisterende husdyrbrug vurderes at være visuelt indpasset i landskabets bølgede bakker, da anlægget ligger lavere end det omgivende landskab. Desuden er der en del eksisterende beplantning ved ejendommen, hvilket gør, at ejendommens forholdsvis store bygningsmasse er afskærmet mod øst.

Samlet set vurderes det, at udvidelsen ikke vil kunne påvirke kulturarv eller landskab negativt, da der ikke sker ændringer i bygningsmassen.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission (D1c)

(Menneskers sundhed, luft)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser af BAT-niveauet for ammoniak overholdes. BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet for husdyrbruget overholdes, vurderes det, at der sker en tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Naturområder

De nærmeste naturområder omkring husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.5.

Kategori 1 natur

Som beskrevet tidligere er der udpeget nye habitatområder i forbindelse med habitatområdet "Lilleskov og Trolldmose", således at hele Nørreskoven fremadrettet skal indgå i Natura2000 udpegnings. Formeligt vil det nærmeste kategori 1 i fremtiden være 7 km sydøst for ejendommen.

Totaldepositionen til dette naturområde er 0,0 kg N/ha/år. Da totaldepositionen ligger under mindstekravet på 0,2 kg N/ha/år, er det ikke blevet udsøgt, hvorvidt der ligger andre husdyrbrug, der kan give kumulation til kategori 1 naturområdet. Beskyttelsesniveauet for dette mulige fremtidige kategori 1 naturområde vurderes dermed overholdt.

Kategori 2 natur

Som beskrevet tidligere er det nærmeste kategori 2 naturområde et overdrev beliggende ved Skansen, Store Bjørnekær på nordkysten af Als. Totaldepositionen af ammoniak til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år til kategori 2 natur er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Indenfor en radius på ca. 1000 meter ligger følgende kategori 3 naturområder:

- 4, Mose mod vest, hvilket er en § 3 beskyttet mose der ligger ved Pøl Nørregade.
- 5, Mose mod østsydøst, hvilket er en mose der ligger mellem Arnbjergvej og Skovvej.
- 6, Mose mod sydvest, hvilket er en mose der ligger ved Nordborg slot.
- 7, Ammoniakfølsom skov, gammel skovjordbund ved Kildespring ved Nordborg sø.
- 8, Mose mod syd, hvilket er en § beskyttet mose beliggende mellem Nordborg sø og søstien.
- 10, Mose mod syd, hvilket er en § beskyttet mose beliggende mellem Nordborg sø og søstien.

Fælles for disse 6 kategori 3 områder, er at de alle får en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i forhold til nudriften og 8-års driften. I forbindelse med en godkendelse, kan der stilles krav til en maksimal merdeposition af ammoniak til kategori 3 natur på 1,0 kg N/ha/år. Da der ingen merdeposition vurderes dette krav at være overholdt.

§3 beskyttet natur

Indenfor ca. 500 meter fra husdyrbruget ligger to § 3 beskyttede søer. Begge søer får en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i forhold til nudriften og 8-års driften. Da der ingen merdeposition er til søerne, vurderes det at der ikke kan ske en tilstandsændring som følge af denne ansøgning.

Bilag IV arter

Der er ikke registeret bilag IV-arter på selve ejendommen. I søen benævnt "9, sø mod nordøst" er der registeret Løvfrø, mens der i søen benævnt "11, sø mod nordøst" er registeret stor vandsalamander. Som vurderet ovenfor, sker der ingen tilstandsændring i søerne som følge af ændringen på husdyrbruget. Hvorfor det vurderes at ændringen ikke vil give anledning til en negativ påvirkning af bilag IV-arterne i søerne.

Der fjernes ingen træer, stenbunker eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder for flagermus, hvorfor det vurderes, at der ikke er risiko for at forstyrre evt. flagermus på ejendommen.

Baseret på ovenstående, vurderes derfor, at denne ansøgning ikke vil have en negativ påvirkning af Bilag IV-arter og deres potentielle levesteder.

4.4 Lugtgener for omboende (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Lugtberegningerne er beskrevet under punkt 3.6. Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtemission. Lugtgeneafstandene til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan udvides/ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

4.5 Støjgener (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Støj fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.1.

Støj og evt. lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, idet afstanden til naboer er forholdsvis stor.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes og støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

4.6 Gener fra rystelser og vibrationer (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vurderes at være af meget begrænset omfang og at det derfor ikke vil være til gene for naboer. Der kan evt. forekomme rystelser fra transportere til og fra husdyrbruget, men det vurderes at være af meget begrænset omfang og at det ikke vil kunne genere naboer.

4.7 Støvgener (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Støv fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.3.

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, da den nærmeste nabo ligger ca. 300 meter fra ejendommen. Som tidligere nævnt fejles veje, hvis der i forbindelse med markbruget sker tilsvining af vejarealer.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringliggende nabobeboelser.

4.8 Lyspåvirkninger (D1c)

(Landskabet og gener for mennesker)

Som beskrevet i afsnit 3.7.4 er der udvendig belysning på husdyrbruget, men kun i form af mindre lamper og ingen spots. Lyset i staldene er slukket i nattetimerne. Det vurderes derfor, at belysning fra husdyrbruget ikke vil påvirke nærmeste naboer væsentligt.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig og da transporter hovedsageligt kommer på hverdage mellem kl. 07 og 19 vurderes det ikke at genere de nærmeste naboer.

4.9 Skadedyr (D1c)

(Gener og menneskers sundhed)

Bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter og mus) er beskrevet under punkt 3.7.5.

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

4.10 Transporter (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Transporter i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.6.

Den nærmeste nabo (Pøl Søndergade 29) ligger ca. 250 meter fra ejendommen. Som det ses af figur 7, ligger denne nabo tæt på indkørslen til Langager. Naboejendommen er omkranset af større træer, som har en skærmende effekt. Transporterne stiger med ca. 18 % pga. af flere kørsel med gylle og markredskaber. Med den øgede antal transport, den afskærmende beplantning og afstanden vurderes transport ikke at være væsentligt til gene for naboerne.

4.11 Energi (D1c)

(Klima)

Energiforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.5. Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi. Husdyrbrugets elforbrug ligger over den beregnede norm. Dette skyldes dels at normtallene er for helt nye stald- og ventilationsanlæg, hvilket ikke er tilfældet på denne ejendom.

Ansøger har løbende fokus på at minimere energiforbruget, og vil løbende udskifte energikrævende udstyr når udstyret trænger til at blive udskiftet.

Det vurderes, at husdyrbrugets el-forbrug ikke er usædvanligt højt og at husdyrbruget forsøger at begrænse energiforbruget og dermed klimapåvirkningen bedst muligt.

4.12 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)

(Vand)

Vandforbrug

Vandforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.5. Den ansøgte produktion har et forventet vandforbrug på ca. 5.720 m³ jf. normtallene.

Der er foretaget vandbesparende tiltag ved at staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask og at der er installeret drikkeventiler over vådfoderkrybberne.

Det vurderes at ansøger har foretaget de tiltag der er muligt, for at sikre mod et unødvendigt højt vandforbrug.

Grundvand og overfladevand

Ejendommen ligger inden for områder med almindelige drikkevandsinteresser. Da de eksisterende stalde, gyllebeholdere, fortanke og gyllerør er etableret i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der ikke er risiko for udsivning til det omgivende vandmiljø under normal drift.

I husdyrbrugets beredskabsplan er der beskrevet en procedure ved et evt. brud på en gyllebeholder.

Baseret på ovenstående, vurderes det at husdyrbruget ikke har væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af grundvand eller overfaldevand.

4.13 Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)

(Jordarealer og jordbund)

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ved normal drift ikke kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks til brug ved uheld med gylle.

Opbevaring af olie og kemikalier er beskrevet under punkt 3.8.3. Det vurderes, at olie og kemikalier opbevares miljømæssigt forsvarligt og dermed ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks til brug ved uheld med olie og kemikalier.

Affaldshåndteringen på husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.2. Det vurderes, at husdyrbruget gør en indsats for at leve op til affaldshierarkiet og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ. Det vurderes desuden at affald fra husdyrbruget ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund.

4.14 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

4.15 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)

Ansøger driver også husdyrproduktion på Gammelskovvej 19, 6430 Nordborg og Rambøgevej 16, 6430 Nordborg. Da husdyrbrugene kan drives helt uafhængig af hinanden, vurderes det at de ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet.

Husdyrbruget på Langager 2 er beliggende ca. 500 m fra nærmeste husdyrbrug på Pøl Søndergade 21. På grund af den forholdsvis store afstand vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulative indvirkninger i forhold til gener ved naboer med hensyn til støj, vibration, støv- og lysgener, skadedyr og affald.

I forbindelse med beregning af lugtgener, er der indregnet kumulation med husdyrbruget på Pøl Søndergade 21 på Stenholt 2. Dette er beskrevet nærmere under punkt 3.6 og illustreret i bilag 6. Husdyrbruget overholder lugtkravene hvor kumulationen er inkluderet.

Med en afstand på ca. 22 km fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er af denne ansøgning.

4.16 Alternative løsninger (D1d)

Ansøgningen indsendes for at få mulighed for fri produktion på de eksisterende produktionsarealer. I forbindelse med ansøgningen er det blevet drøftet med ansøger, om der er alternative løsninger. Ansøger er ikke interesseret i at investere i nye bygninger til en evt. udvidelse. Ansøgers fokus er på de eksisterende driftsbygninger, hvor ændringen sker. De nuværende driftsbygninger er endnu ikke udtjente, hvorfor der ikke er økonomi i, at udskifte fx gulvene til mere ammoniakreducerende gulve.

Af andre alternativer er drøftet muligheden for indførelse af en miljøteknologi på ejendommen. Da husdyrbruget overholder BAT og da ansøgningen primært omhandler eksisterende staldbygninger, er anvendelse af yderligere teknologier, der kræver store indgreb i bygningsmassen, fravalgt, da det ikke vurderes at være proportionalt i forhold til ændringen.

Såfremt ansøgningen ikke godkendes, er 0-alternativet at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion, som fastsat i den nuværende revurderede miljøgodkendelse fra 27. marts 2014. Denne miljøgodkendelse vil skulle revurderes igen, da husdyrbruget et IE-husdyrbrug.

4.17 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet under punkterne: 4.2, 4.4-4.10 og 4.14 (befolkningen og menneskers sundhed); 4.3 (biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter); 4.2 og 4.10-13 (jordarealer, jordbund, vand, luft og klima) samt 4.1 og 4.8 (materielle goder, kulturarv og landskabet).

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

4.18 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres. Beredskabsplanen bliver opdateret løbende.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie og lignende.

4.19 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Pba.i jordbrug, Henriette Fries, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 15 år. Dels som rådgiver, kommunal miljømedarbejder, AC-tekniker i Miljøstyrelsen og nu miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 2000 stipladser til slagtesvin.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på ejendommen, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)

5.2.1 BAT-Råvarer (C2)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der anvendes minimum enkelt dosis (100 pct.) fytase ved slagtesvinene.

De væsentligste råvarer i forbindelse med svineproduktion er eget produceret korn, tilskudsfoder og vand. Ud fra normtal fodres i gennemsnit med ca. 2,82 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin og en foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med den umiddelbart forventede produktion af ca. 10.203 slagtesvin vil det årlige foderforbrug ligge på ca. 2.530 tons.

Husdyrbrugets foderforbrug skønnes at svare til det beregnede forbrug efter udvidelsen/ændringen.

5.2.2 BAT-Energi (C2)

Energiforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.5 og punkt 4.11.

Normtalsberegning er beregnet til 128.925.000 kWh, mens det forventede elforbrug er skønnet til over 148.837 kWh, som er det aktuelle elforbrug.

Ventilationssystemerne er primært undertryksventilationssystemer. Staldene er etableret i perioden 1966-2006, og ventilatorer i tilbygningerne fra 2006 og er multistepventilation. Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden). Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i staldene.

Der føres ikke løbende journal over energiforbruget. Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elseskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi.

5.2.3 BAT-Vand (C2)

Vandforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.6 og vandforbrugets påvirkning af vandressourcen er beskrevet under punkt 4.12.

Det vurderes, at der anvendes BAT med hensyn til vandforbrug, når der er installeret vandbesparende drikkevandssystemer, stalde sættes i blød forud for vask og der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

5.2.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)

Da husdyrbruget har mere end 2000 stipladser til slagtesvin, er det omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin.

Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Tallene i parenteserne herefter henviser til BAT-konklusionerne.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrloven, sikrer at der leves op til BAT, når overholdelse af lovgivningen suppleres med et miljøledelsessystem (1.1) og en beredskabsplan samt almindelig sund fornuft. Miljøledelsessystemet er endnu ikke udarbejdet.

Godt landmandskab (1.2) sikres bl.a. gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne opdateres løbende, når der er behov.

Ernæringsmæssig styring (1.3) sker gennem fytase fodring af slagtesvinene.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen.

Minimering af emissioner fra spildevand (1.5) sikres bl.a. ved at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, rør, fortanke og gyllebeholdere. Endvidere benyttes højtryksrensere ved rengøring og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun det regnvand, der falder på en udleveringsrampe samt vaskepladsen.

Af de oplyste teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget at gylle i gyllebeholdere kun omrøres forud for udbringning.

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkilder, som kan genere naboerne. De primære støjkilder er transport, ventilation og tørring af korn. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne, er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan (1.7).

Forebyggelse af emission til jord og vand sker gennem opbevaring i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, forbeholdere og gyllebeholdere. Gyllebeholderne er omfattet af den 10 årig gyllebeholderkontrol. Gyllebeholderne inspiceres årligt i forbindelse med bundtømning (1.11).

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Udbringning af gylle sker i overensstemmelse med den generelle lovgivning, hvilket også sikrer, at husdyrgødning udbringes i overensstemmelse med BAT. I lovgivningen er der bl.a. fastsat regler om afstande i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på skrånende arealer op til vandløb og søer, afstande til drikkevandsboringer og forbud mod udbringning på vandmættet, oversvømmet, frossen jord eller snedækket jord (1.13).

Ved varsel om umiddelbart forestående skybrud eller tilsvarende, udbringes der ikke på arealer med risiko for afstrømning.

I forbindelse med mark- og gødningsplanlægningen planlægges mængder og tidspunkt for fordelingen af husdyrgødningen under hensyntagen til det valgte sædskiftes behov for næringsstoffer, jordbundstypen og eventuel vanding. I forbindelse med planlægningen tjekkes desuden, at N- og P-loftet jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen vil blive overholdt.

Såfremt der trods ovenstående forholdsregler opdages tegn på afstrømning til sårbare arealer, vil der blive taget affære og om nødvendigt foretaget afhjælpende foranstaltninger og ringet til miljøvagten, hvis der er sket forurening af fx et vandløb.

Da gylle ledes til gyllebeholdere i et lukket system, og der benyttes slangeudlægger og lastbil/gyllevogn med læssekran og udbringes med slæbeslanger, er risikoen for spild i forbindelse med gødningslageret minimal.

Udbringning af husdyrgødningen og sprøjtning af marker sker af maskinstation. Udbringning sker med gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder. Gyllevogn og marksprøjte kontrolleres og serviceres løbende, og det tjekkes at de er indstillet til korrekt dosering.

Beregning af ammoniakemissionen (1.14) fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på ejendommen i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet. (1.15).

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i foderladen og ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvemissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene (1.8).

Der er etableret overbrusningsanlæg i alle stalde med smågrise over 20 kg, polte og slagtesvin samt drægtige søer og gylte i løsdriftssystemer.

Der sker minimum årlig registrering af vand- el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte fodermængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

BAT i forhold til energi- (1.6) og vandforbrug (1.4) er beskrevet under punkt 5.2.2 og 5.2.3.

Der foreligger ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

6. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse/ændring af husdyrbruget på Langager 2, 6430 Nordborg ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

7. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort over husdyrbruget Langager 2

Bilag 2: Oversigt over placering af produktionsarealer

Bilag 3: Afledning af vand, afløb

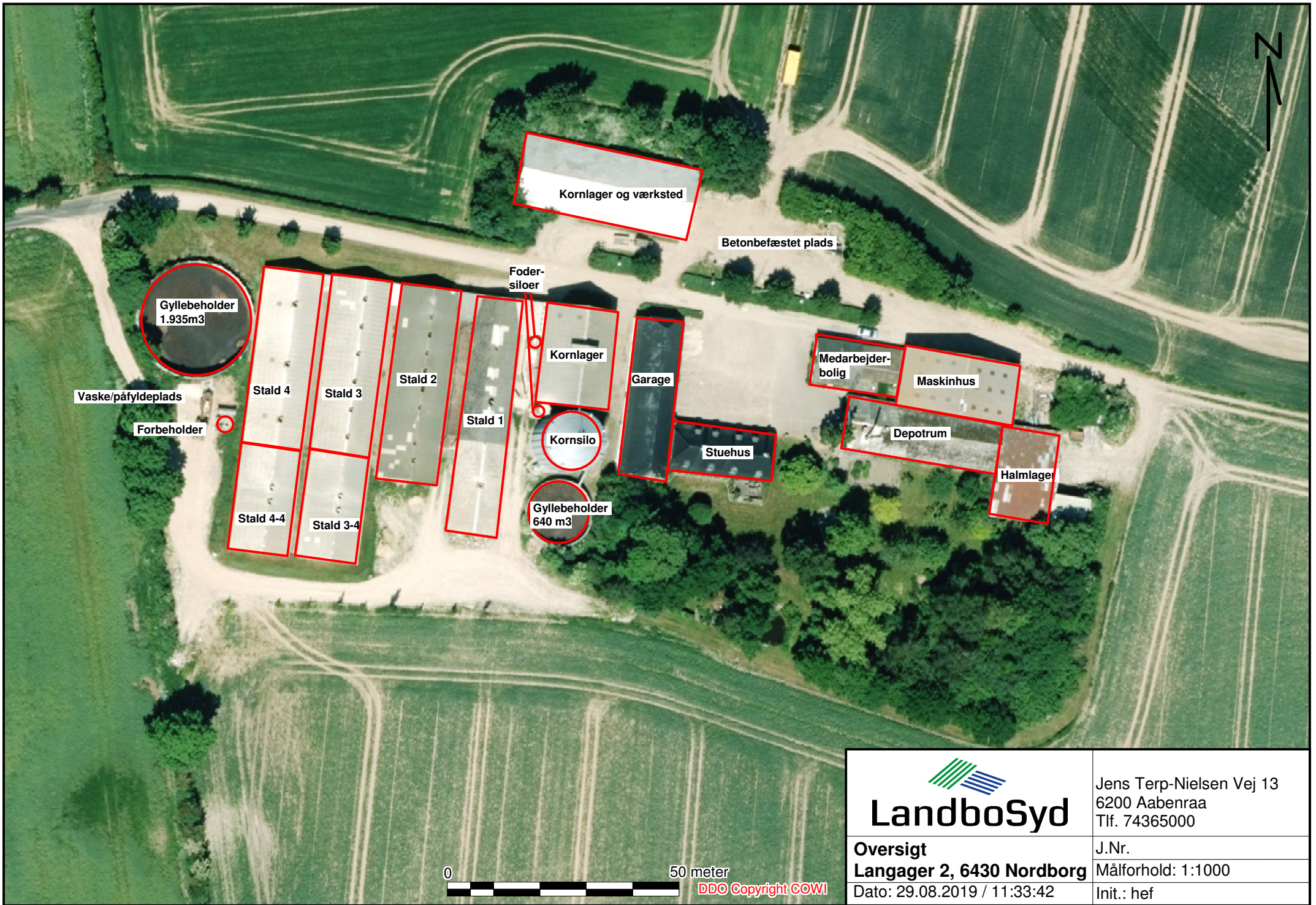
Bilag 4: Ressourcer

Bilag 5: Gener

Bilag 6: Kumulation

Bilag 7: Kapacitetsberegning

Bilag 8: Beredskabsplan

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1000
Oversigt Langager 2, 6430 Nordborg	Init.: hef
Dato: 29.08.2019 / 11:33:42	

0 50 meter
 DDO Copyright COWI

Stald 1-1**Total areal:**

$$8,95 * 11,43 = \underline{102,3 \text{ m}^2}$$

Total areal for skillevægge og krybber:

$$0,65 + 0,65 + 0,05 = 1,35 \text{ m}$$

$$1,35 * (8,95 - 1) = \underline{10,73 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

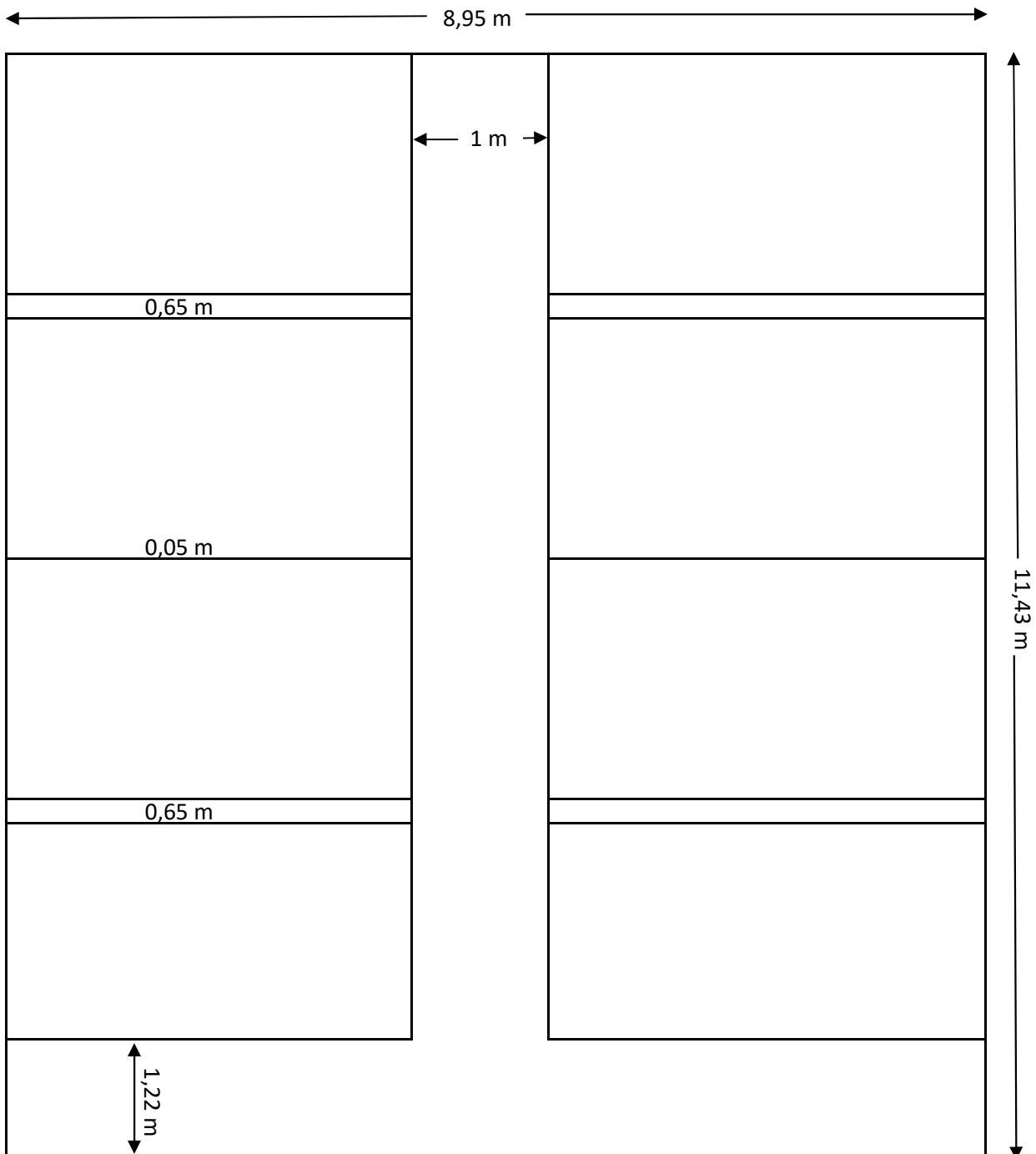
$$1 * 11,43 = 11,43 \text{ m}^2$$

$$1,22 * (8,95 - 1) = 9,7 \text{ m}^2$$

$$11,43 + 9,7 = \underline{21,13 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$102,3 - 21,13 - 10,73 = \underline{\underline{70,44 \text{ m}^2}}$$

Staldtegninger-Langager

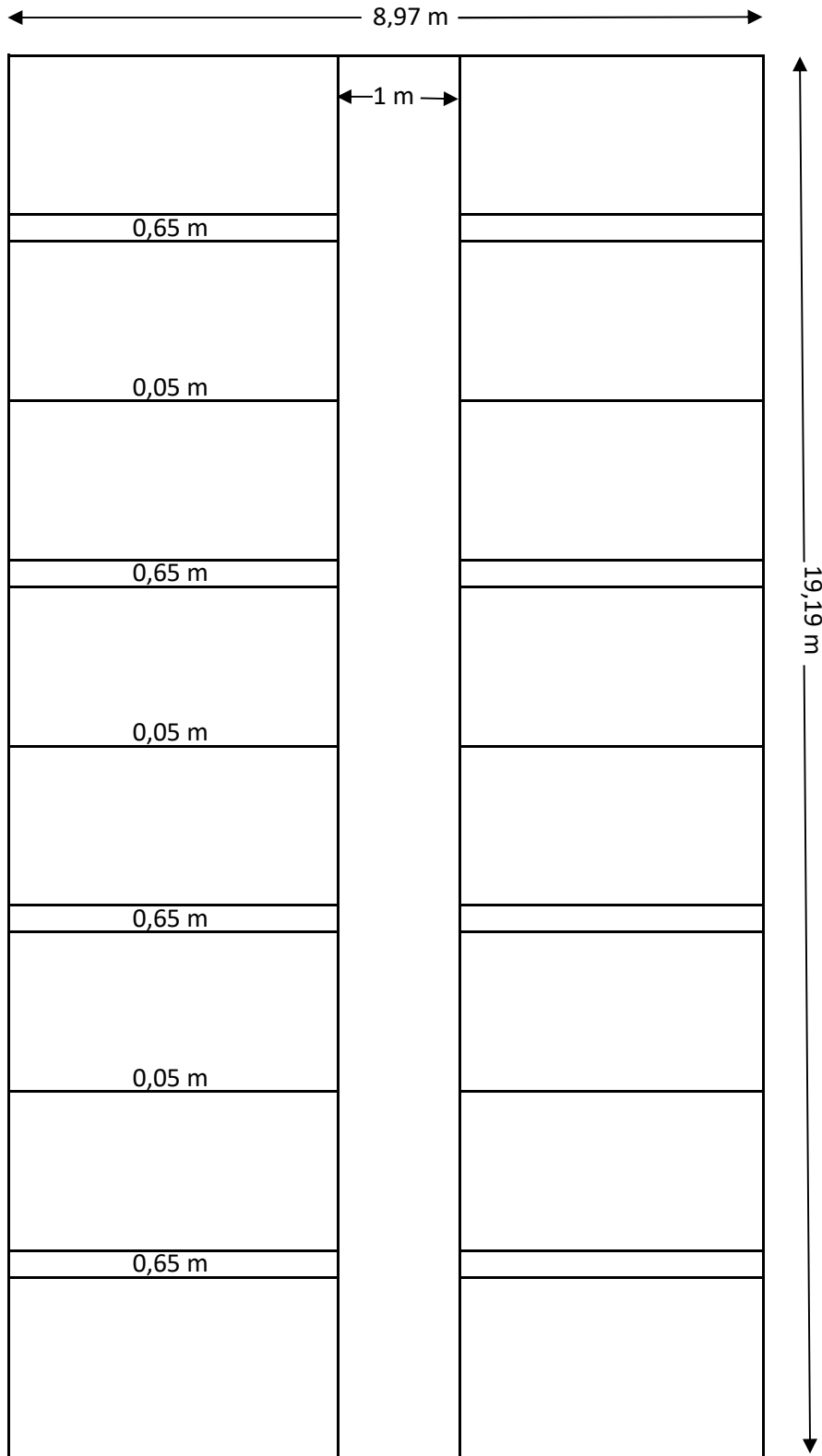
Stald 1-2

Total areal:
 $8,97 * 19,19 = \underline{172,13 \text{ m}^2}$

Total areal for skillevægge og krybber:
 $(0,65 * 4) + (0,05 * 3) = 2,75 \text{ m}$
 $2,75 * (8,97 - 1) = \underline{21,92 \text{ m}^2}$

Total gang areal:
 $1 * 19,19 = \underline{19,19 \text{ m}^2}$

Total sti areal:
 $172,13 - 19,19 - 21,92 = \underline{131,02 \text{ m}^2}$

Staldtegninger-Langager

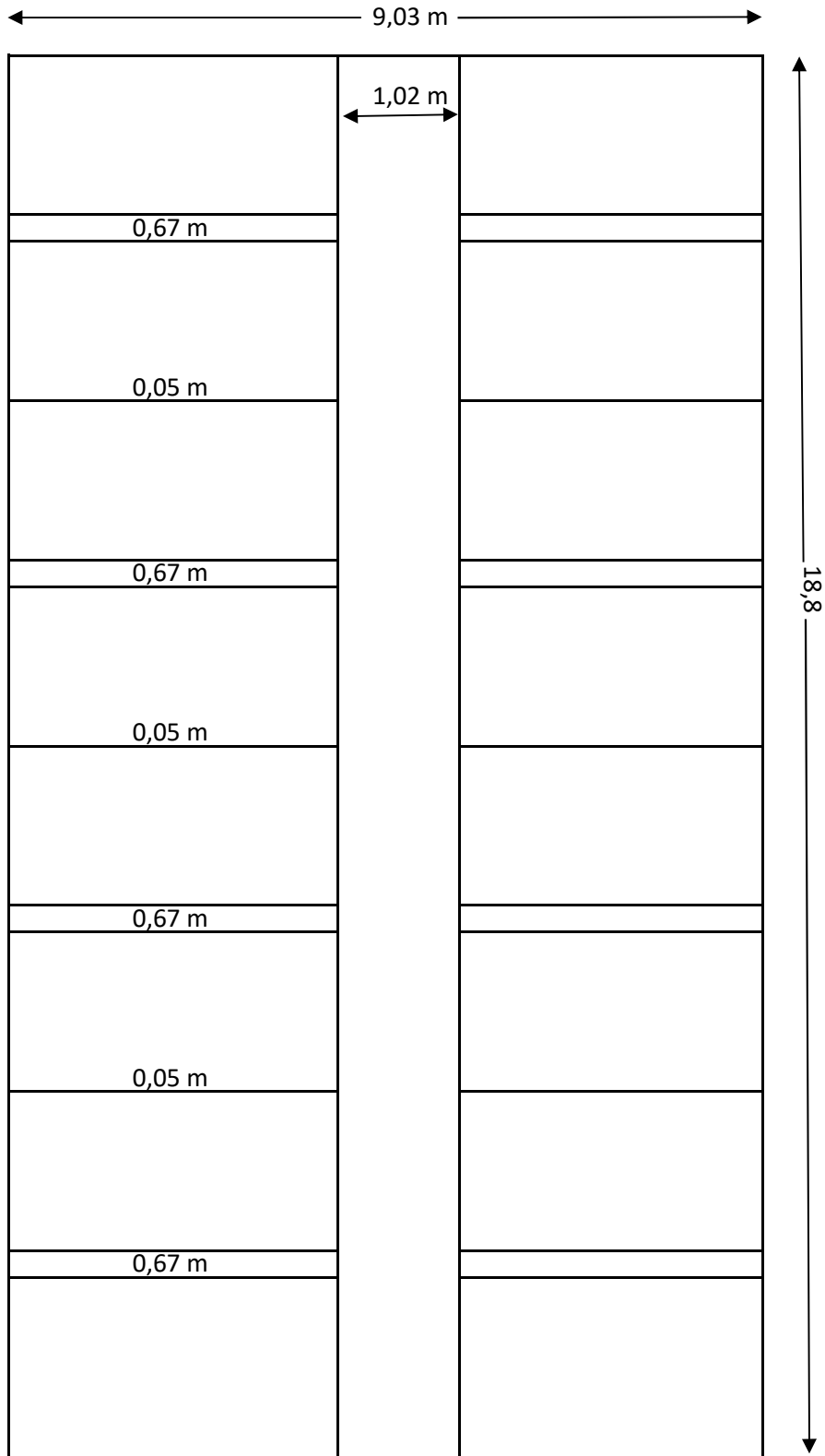
Stald 1-3

Total areal:
 $9,03 * 18,80 = \underline{169,76 \text{ m}^2}$

Total areal for skillevægge og krybber:
 $(0,67 * 4) + (0,05 * 3) = 2,83 \text{ m}$
 $2,83 * (9,03 - 1) = \underline{22,72 \text{ m}^2}$

Total gang areal:
 $1,02 * 18,80 = \underline{19,18 \text{ m}^2}$

Total sti areal:
 $169,76 - 19,18 - 22,72 = \underline{127,86 \text{ m}^2}$

Staldtegninger-Langager

Stald 2-1

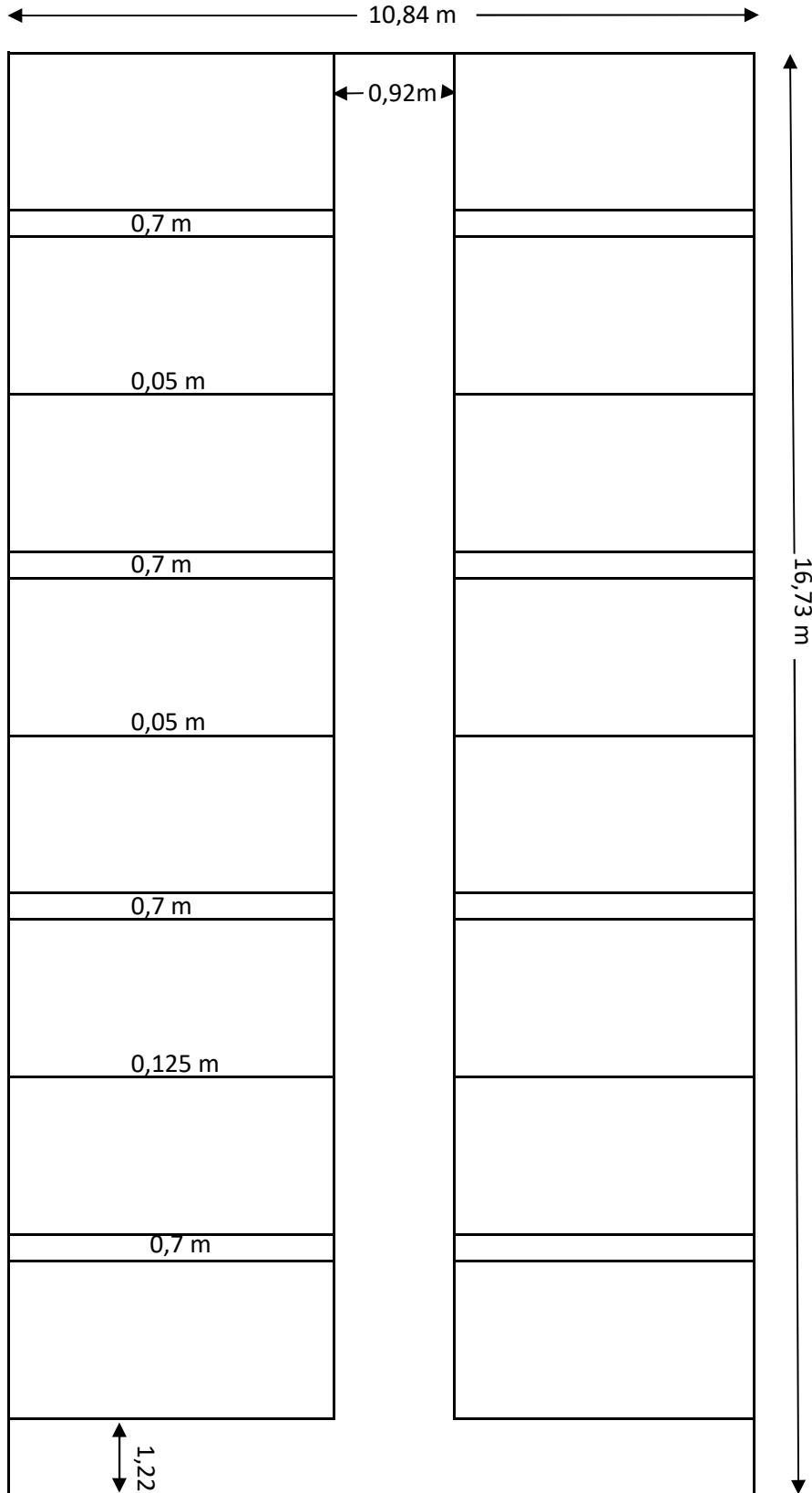
Total areal:
 $10,84 * 16,73 =$ 181,35 m²

Total areal for skillevægge og krybber:
 $(0,70 * 4) + (0,05 * 2) + (0,125) =$ 3,03 m
 $3,03 * (10,84 - 0,92) =$ 30,06 m²

Total gang areal:
 $0,92 * 16,73 =$ 15,39 m²
 $1,22 * (10,84 - 0,92) =$ 12,1 m²

Total sti areal:
 $181,35 - 27,49 - 30,06 =$ 123,8 m²

$18,8 + 12,1 =$ 27,49 m²

Staldtegninger-Langager

Stald 2-2

Total areal:

$$10,85 * 11,92 = \underline{129,33 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

$$0,95 * 11,92 = \underline{11,32 \text{ m}^2}$$

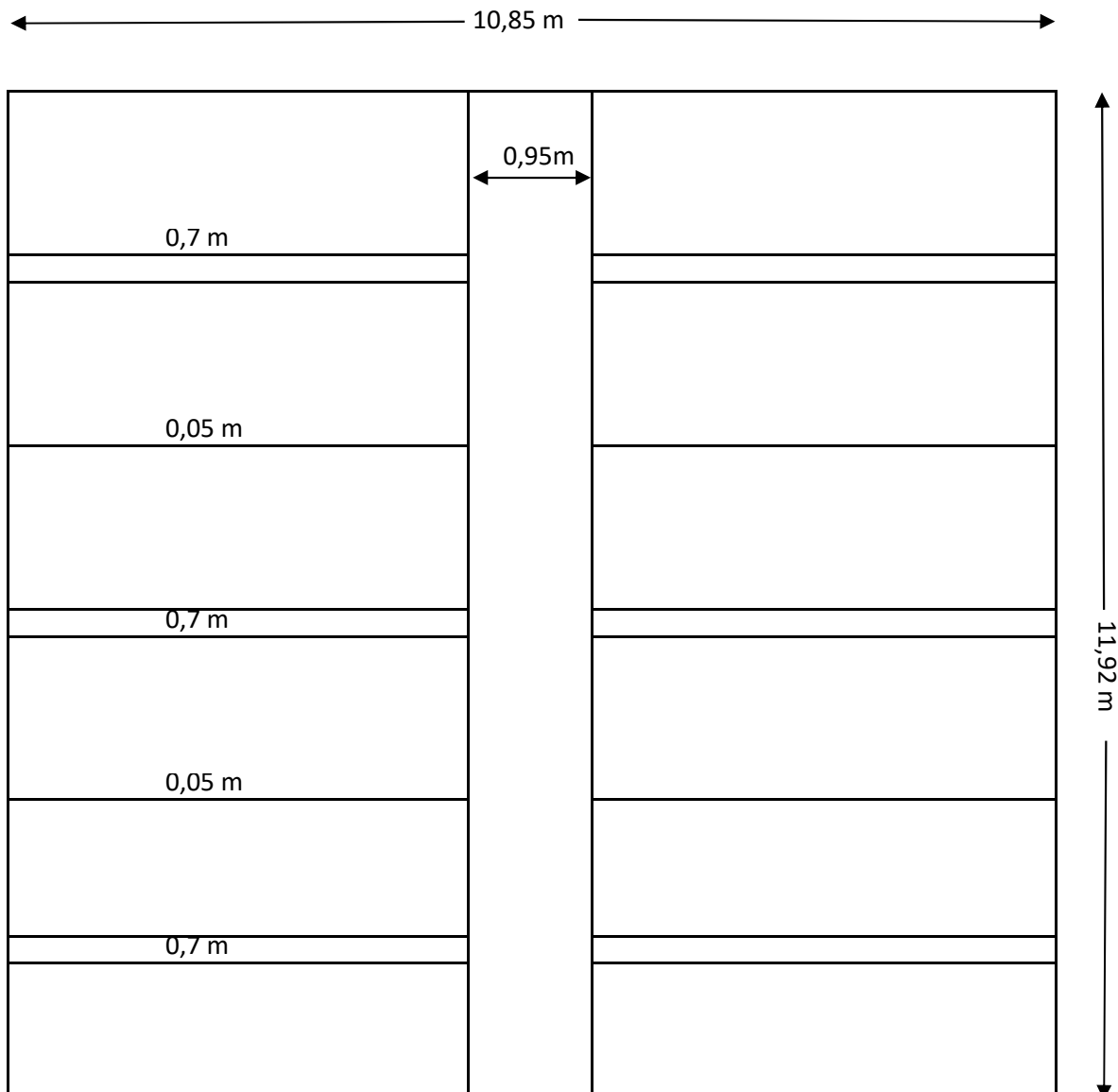
Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,70 * 3) + (0,05 * 2) = \underline{2,2 \text{ m}}$$

$$2,2 * (10,85 - 0,95) = \underline{21,78 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$129,33 - 11,32 - 21,78 = \underline{96,23 \text{ m}^2}$$

Staldtegninger-Langager

Stald 2-3

Total areal:

$$10,86 * 11,89 = \underline{129,13 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

$$0,95 * 11,89 = \underline{11,30 \text{ m}^2}$$

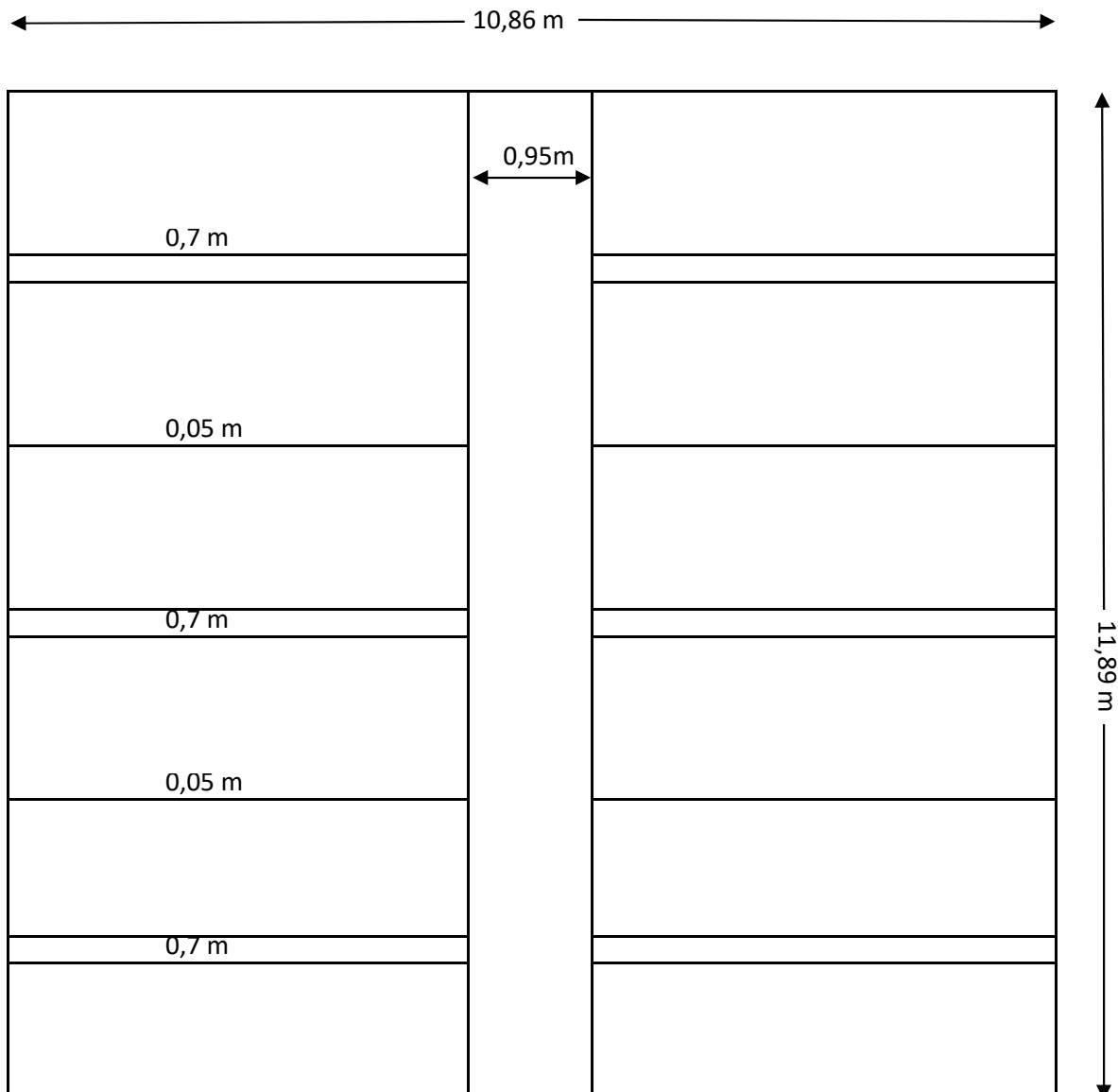
Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,70 * 3) + (0,05 * 2) = \underline{2,2 \text{ m}}$$

$$2,2 * (10,86 - 0,95) = \underline{21,8 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$129,13 - 11,30 - 21,8 = \underline{96,03 \text{ m}^2}$$

Staldtegninger-Langager

Stald 3-1

Total areal:

$$11,01 * 13 = \underline{143,13 \text{ m}^2}$$

Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,66 * 3) + (0,05 * 2) = 2,08 \text{ m}$$

$$2,08 * (11,01 - 1,01) = \underline{20,8 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

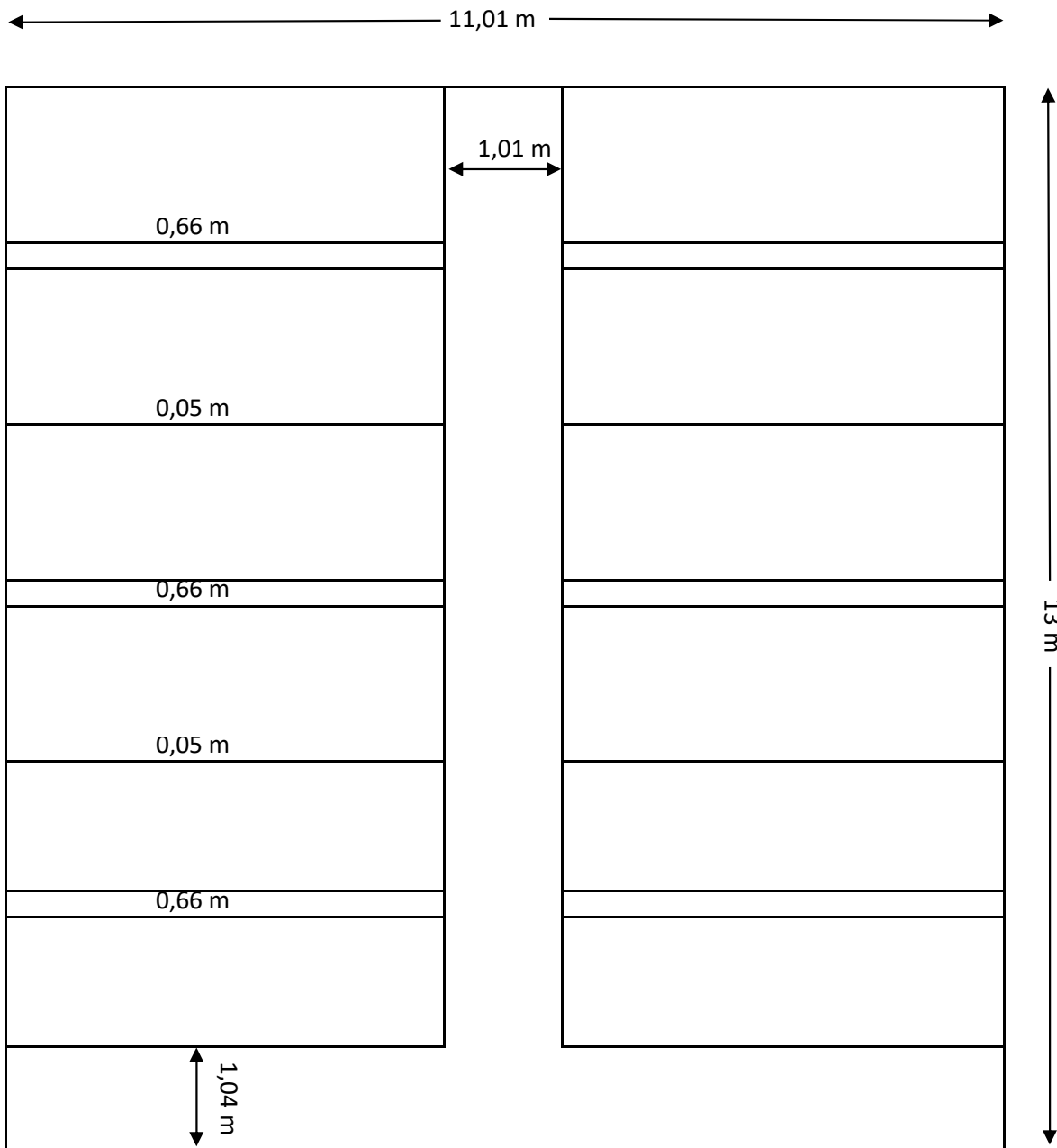
$$1,01 * 13 = 13,13 \text{ m}^2$$

$$1,04 * (11,01 - 1,01) = 10,4 \text{ m}^2$$

$$13,13 + 10,4 = \underline{23,53 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$143,13 - 23,53 - 20,8 = \underline{98,8 \text{ m}^2}$$

Staldtegninger-Langager

Stald 3-2

Total areal:

$$12 * 11,1 = \underline{133,2 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

$$1,01 * 11,1 = \underline{11,21 \text{ m}^2}$$

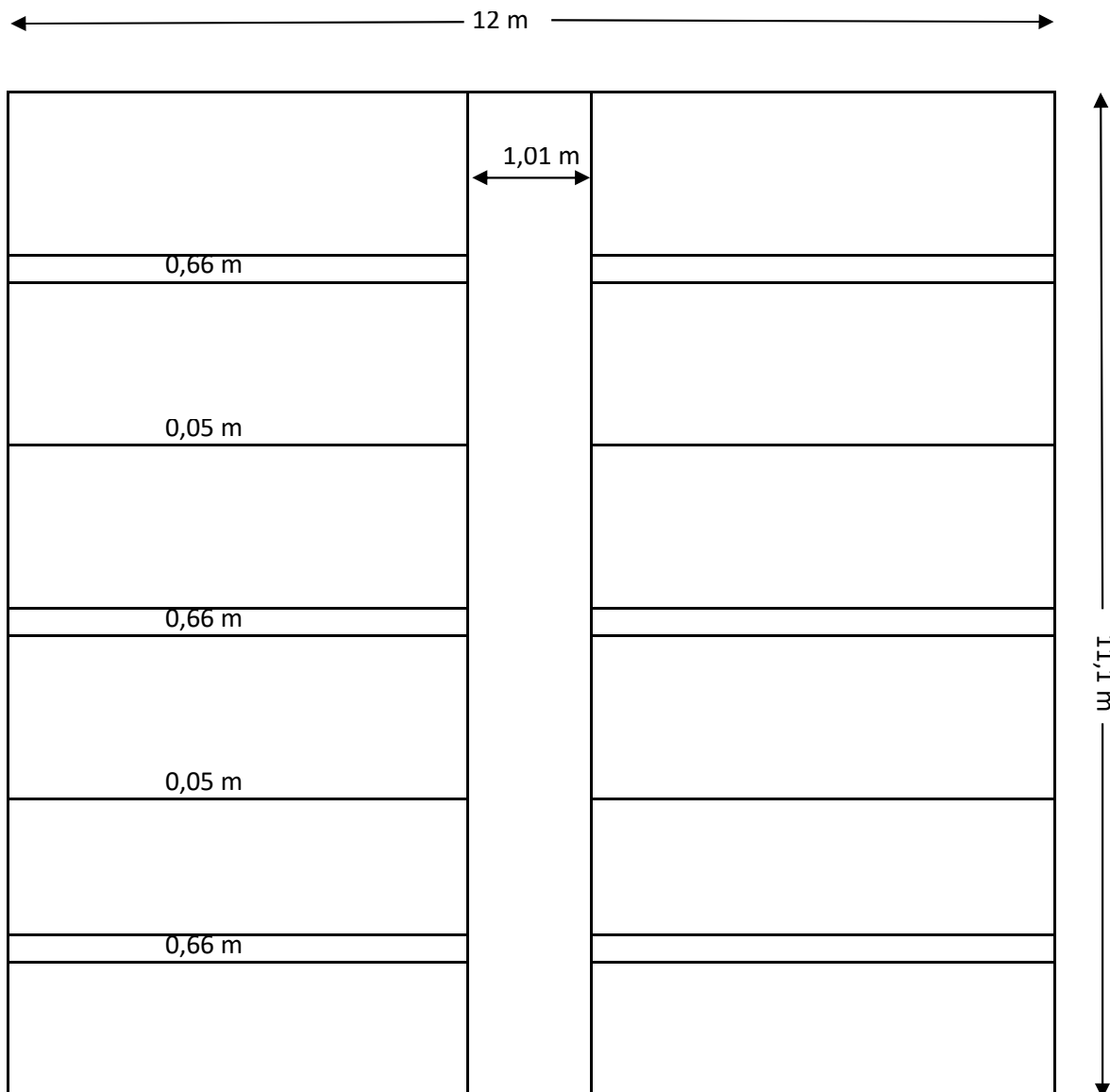
Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,66 * 3) + (0,05 * 2) = \underline{2,08 \text{ m}}$$

$$2,08 * (12 - 0,95) = \underline{22,98 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$133,2 - 11,21 - 22,98 = \underline{99,01 \text{ m}^2}$$

Staldtegninger-Langager

Stald 3-3

Total areal:

$$12 * 11,11 = \underline{133,32 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

$$1,01 * 12 = \underline{12,12 \text{ m}^2}$$

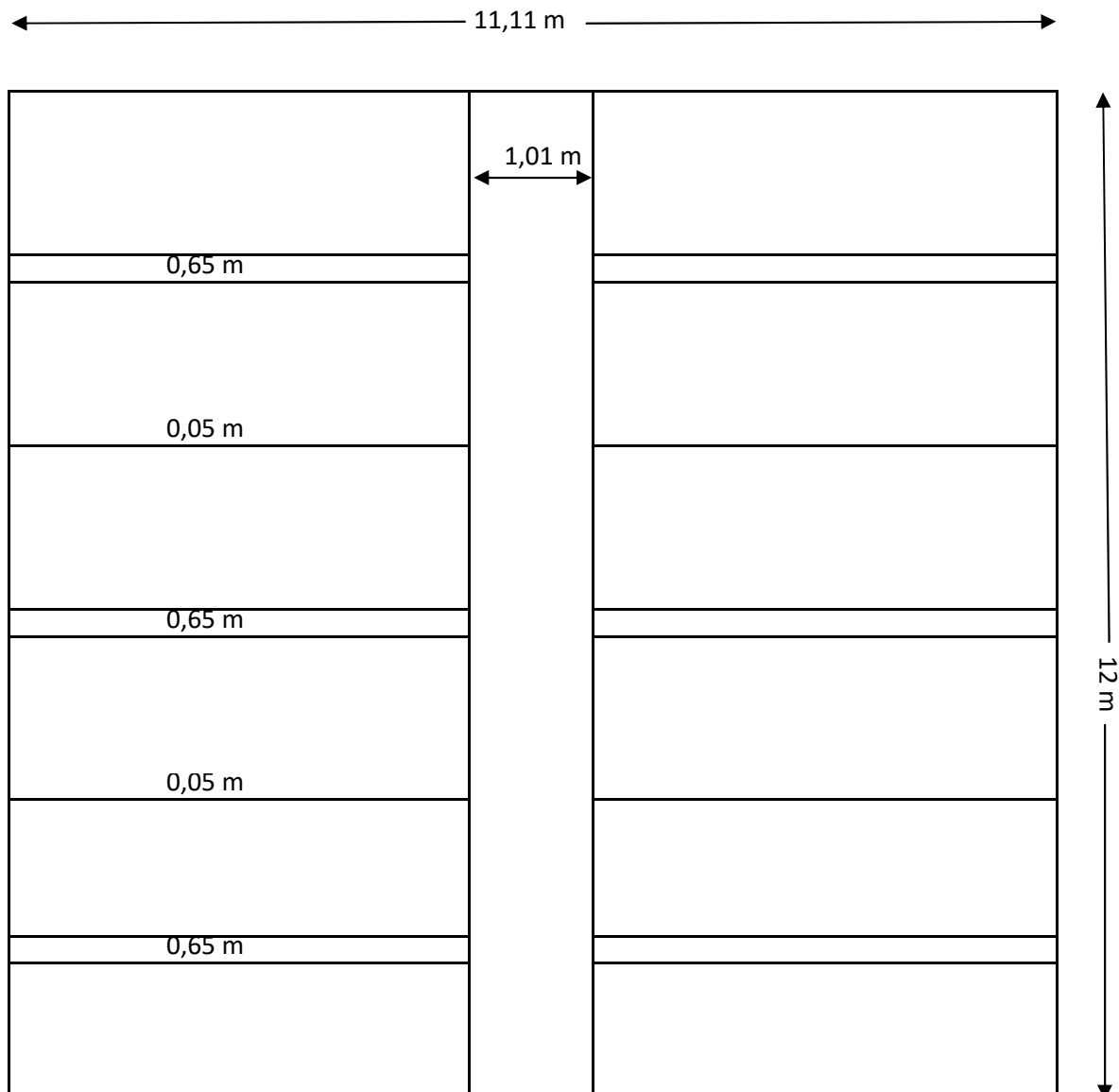
Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,65 * 3) + (0,05 * 2) = \underline{2,05 \text{ m}}$$

$$2,05 * (11,11 - 1,01) = \underline{20,71 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$133,32 - 12,12 - 20,71 = \underline{100,49 \text{ m}^2}$$

Staldtegninger-Langager

Stald 3-4

Total areal:

$$11,10 * 22 = \underline{244,2 \text{ m}^2}$$

Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,47 * 5) + (0,05 * 4) = \underline{2,55 \text{ m}}$$

$$2,55 * (11,10 - 1,02) = \underline{25,70 \text{ m}^2}$$

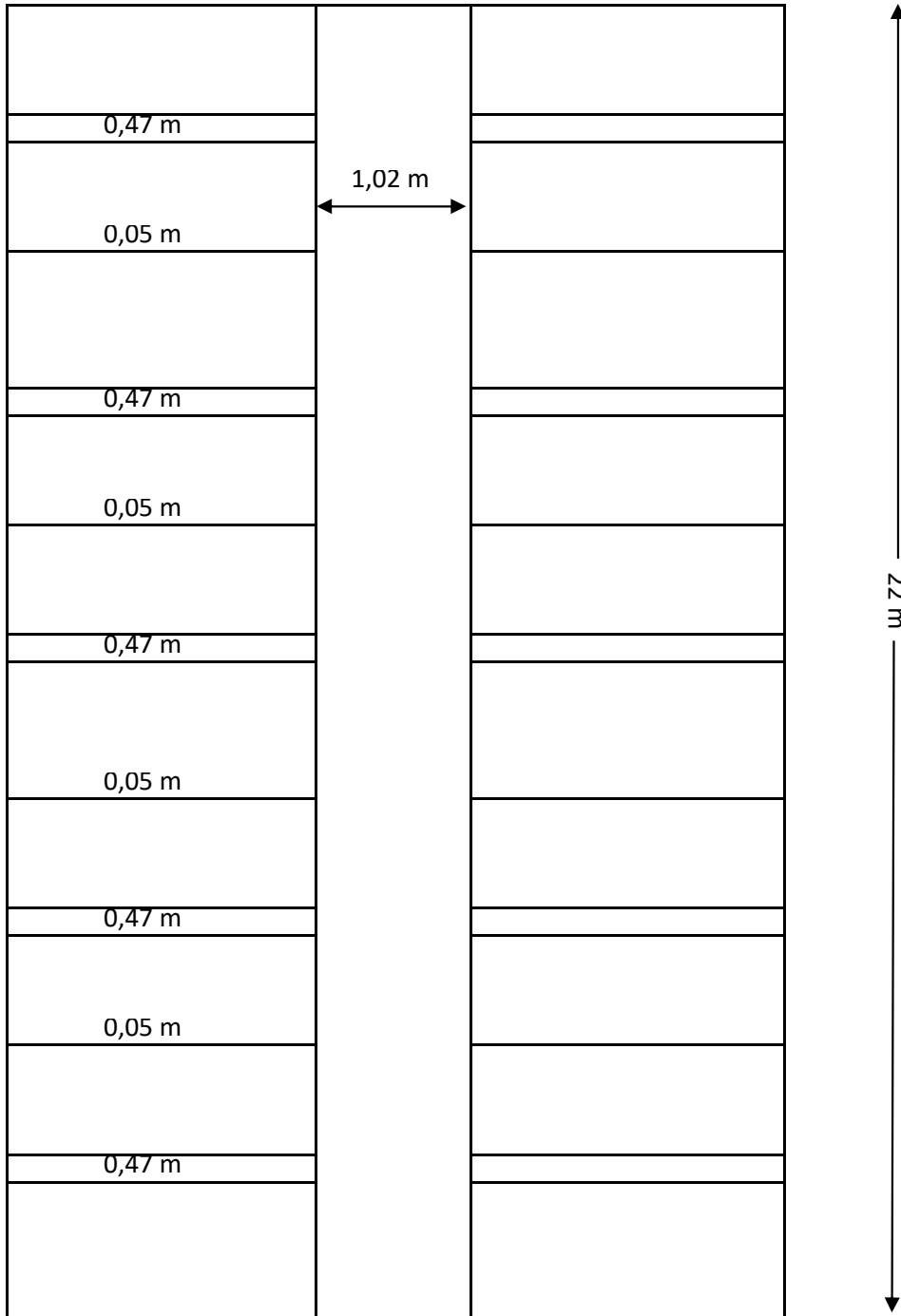
Total gang areal:

$$1,02 * 22 = \underline{22,44 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$244,2 - 22,44 - 25,70 = \underline{196,06 \text{ m}^2}$$

← 11,10 m →

Staldtegninger-Langager

Stald 4-1

Total areal:

$$13,12 * 11,14 = \underline{146,16 \text{ m}^2}$$

Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,48 * 3) + (0,04 * 2) = \underline{1,52 \text{ m}}$$

$$1,52 * (11,14 - 0,87) = \underline{15,61 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

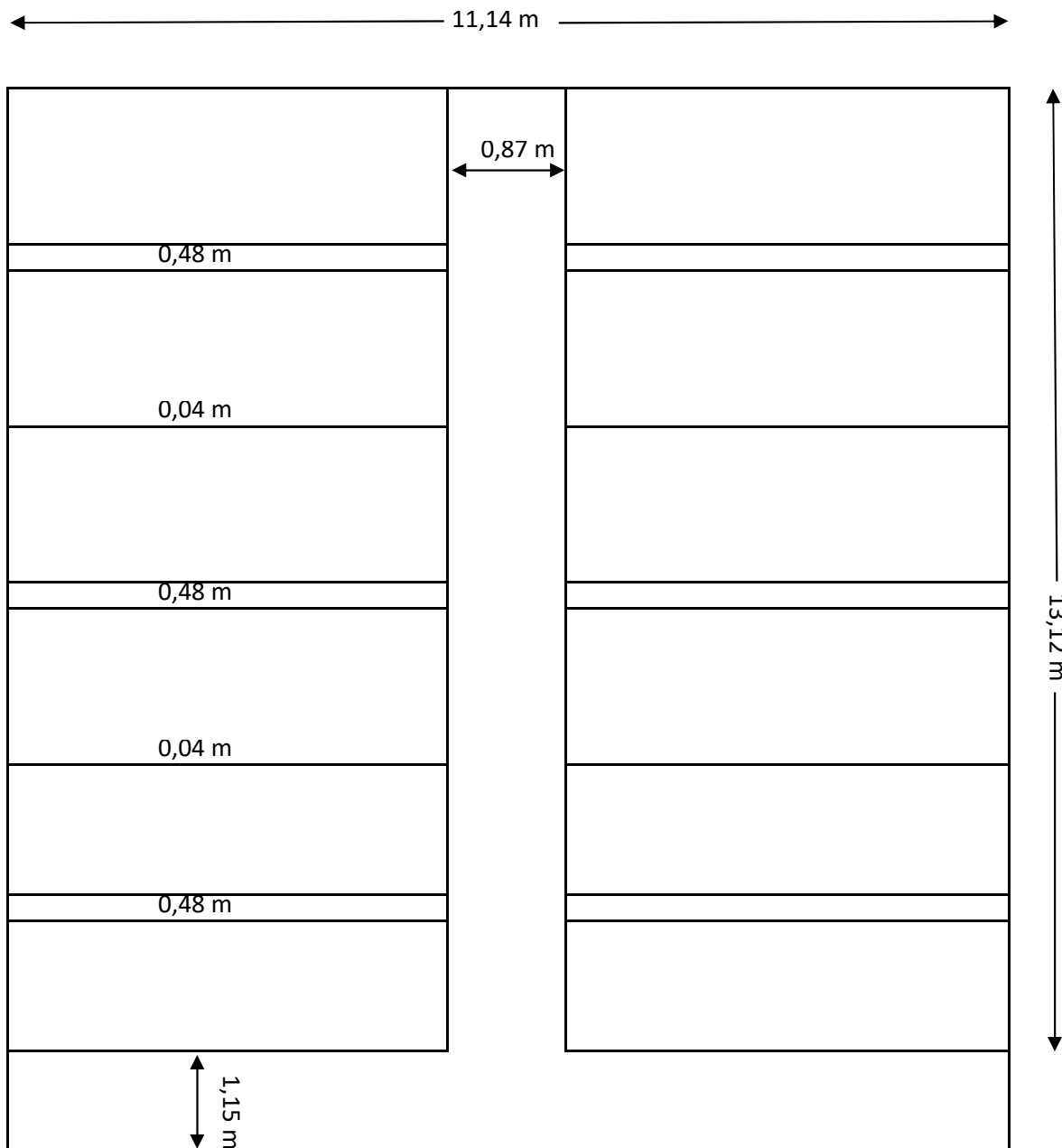
$$0,87 * 13,12 = 11,41 \text{ m}^2$$

$$1,15 * (11,14 - 0,87) = 11,81 \text{ m}^2$$

$$11,41 + 11,81 = \underline{23,22 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$146,16 - 23,22 - 15,61 = \underline{107,33 \text{ m}^2}$$

Staldtegninger-Langager

Stald 4-2

Total areal:

$$12 * 11,16 = \underline{133,92 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

$$0,88 * 12 = \underline{10,56 \text{ m}^2}$$

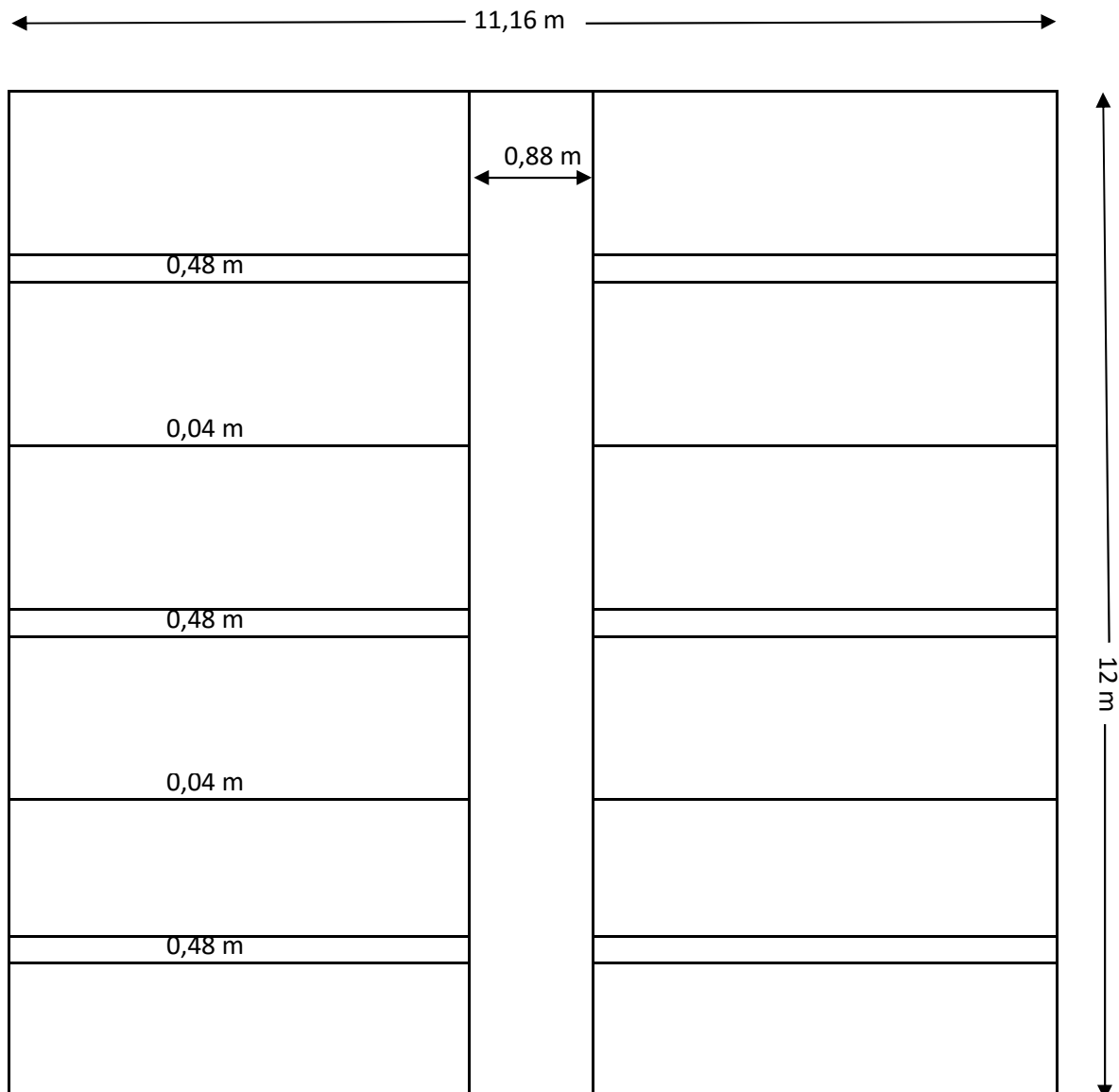
Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,48 * 3) + (0,04 * 2) = \underline{1,52 \text{ m}}$$

$$1,52 * (11,16 - 0,88) = \underline{15,63 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$133,92 - 10,56 - 15,63 = \underline{107,73 \text{ m}^2}$$

Staldtegninger-Langager

Stald 4-3

Total areal:

$$12,02 * 11,16 = \underline{134,14 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

$$0,89 * 12,02 = \underline{10,70 \text{ m}^2}$$

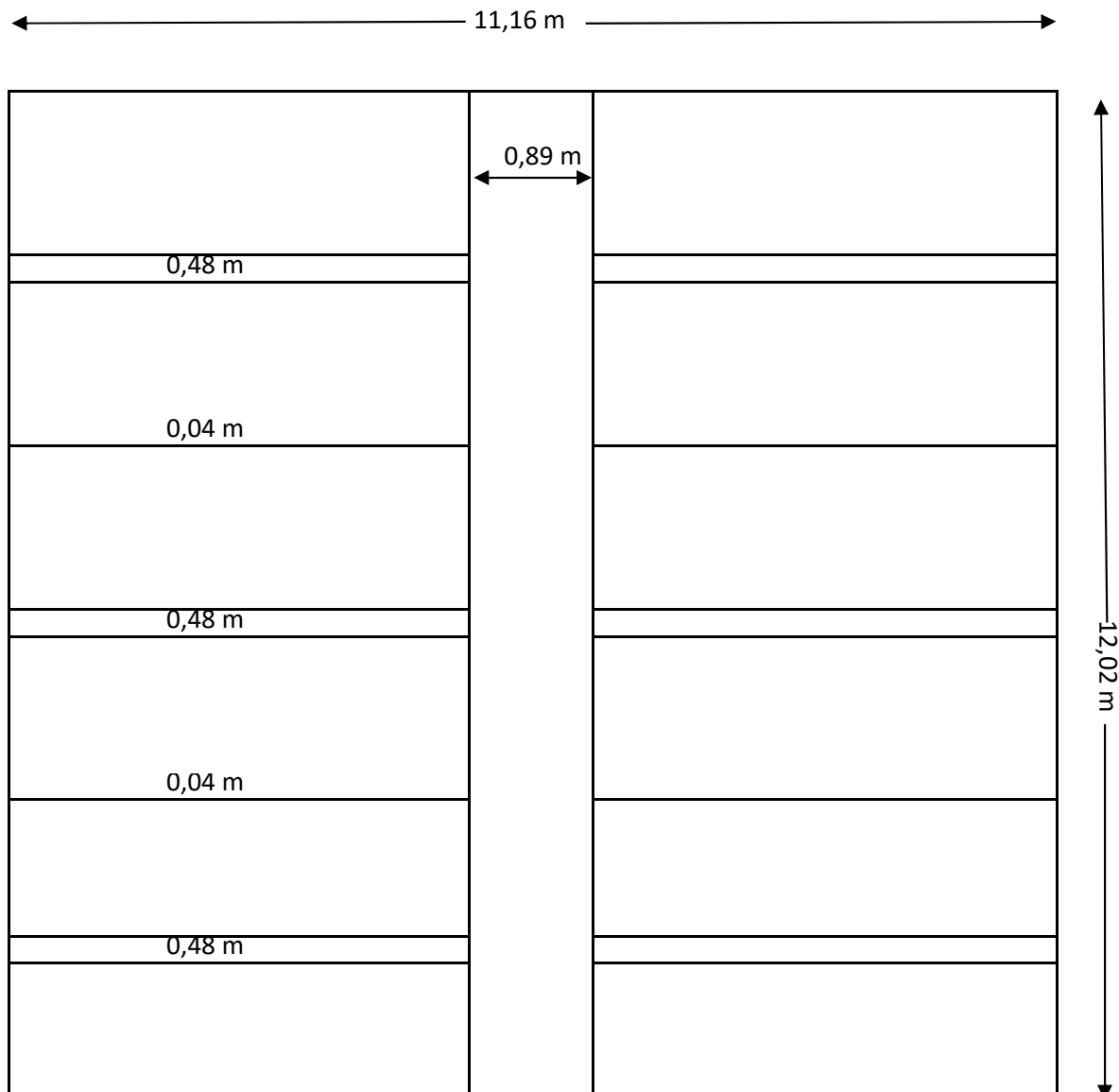
Total areal for skillevægge og krybber:

$$(0,48 * 3) + (0,04 * 2) = \underline{1,52 \text{ m}}$$

$$1,52 * (11,16 - 0,89) = \underline{15,61 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$134,14 - 10,70 - 15,61 = \underline{107,83 \text{ m}^2}$$

Staldtegninger-Langager

Stald 4-4

Total areal:

$$11,14 * 22,01 = \underline{245,19 \text{ m}^2}$$

Total gang areal:

$$1,04 * 22,01 = \underline{22,89 \text{ m}^2}$$

Total areal for skillevægge og krybber:

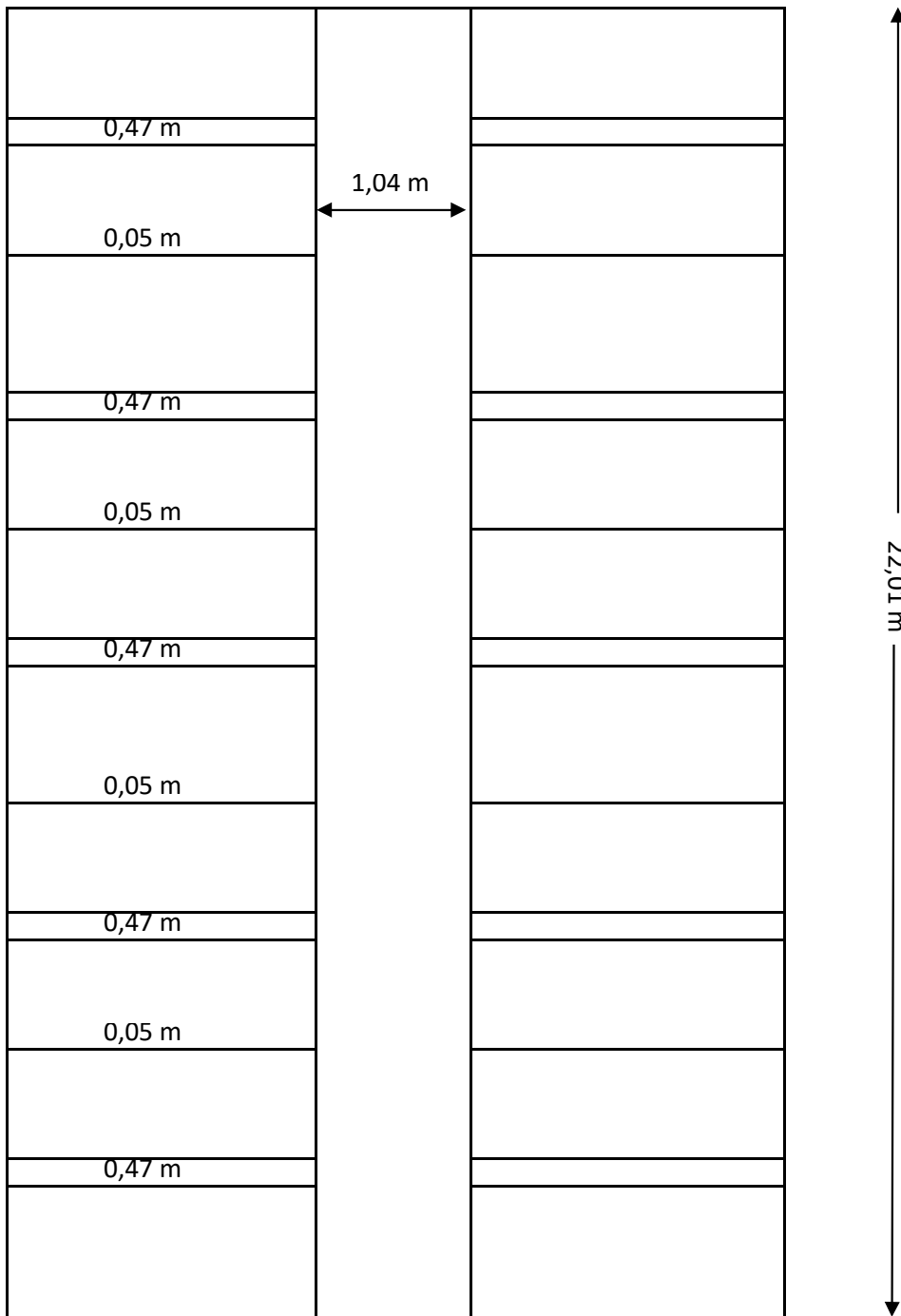
$$(0,47 * 5) + (0,05 * 4) = \underline{2,55 \text{ m}}$$

$$2,55 * (11,14 - 1,04) = \underline{25,76 \text{ m}^2}$$

Total sti areal:

$$245,19 - 22,89 - 25,76 = \underline{196,54 \text{ m}^2}$$

← 11,14 m →

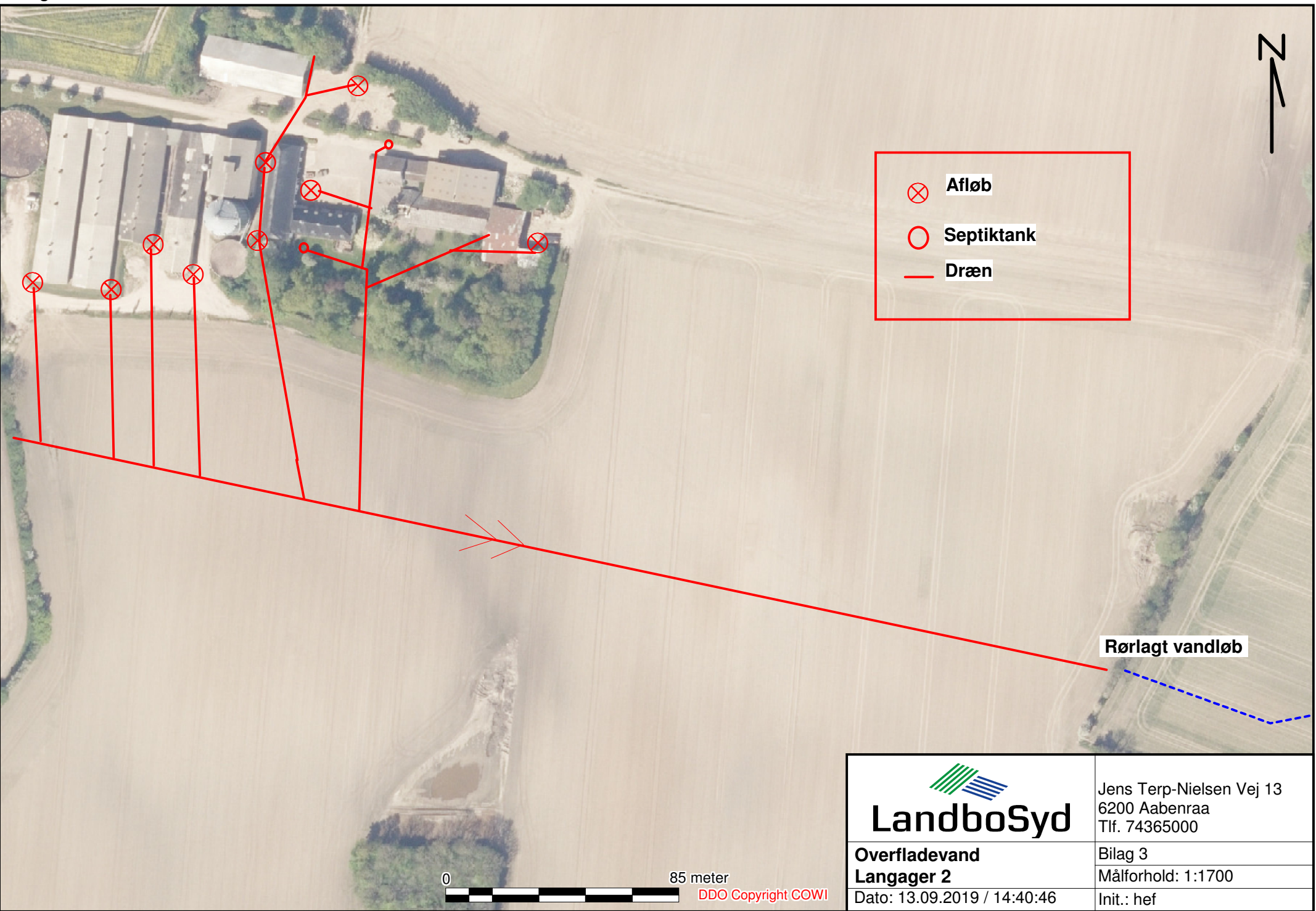
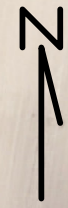
Staldtegninger-Langager

Staldtegninger-Langager

Staldtegninger-Langager

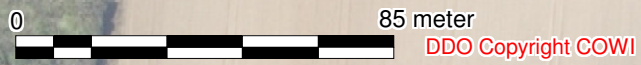
Staldtegninger-Langager

Staldtegninger-Langager

Rørlagt vandløb

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	Bilag 3 Målforhold: 1:1700
Overfladevand Langager 2	Init.: hef
Dato: 13.09.2019 / 14:40:46	

X
Vaskeplads

X
450/ 4000 L Olietank

X
Affaldscontainere

X
2500 L Olietank

X
Halmfyr

X
Vandboring

X
Kemi

X
Askeopbevaring

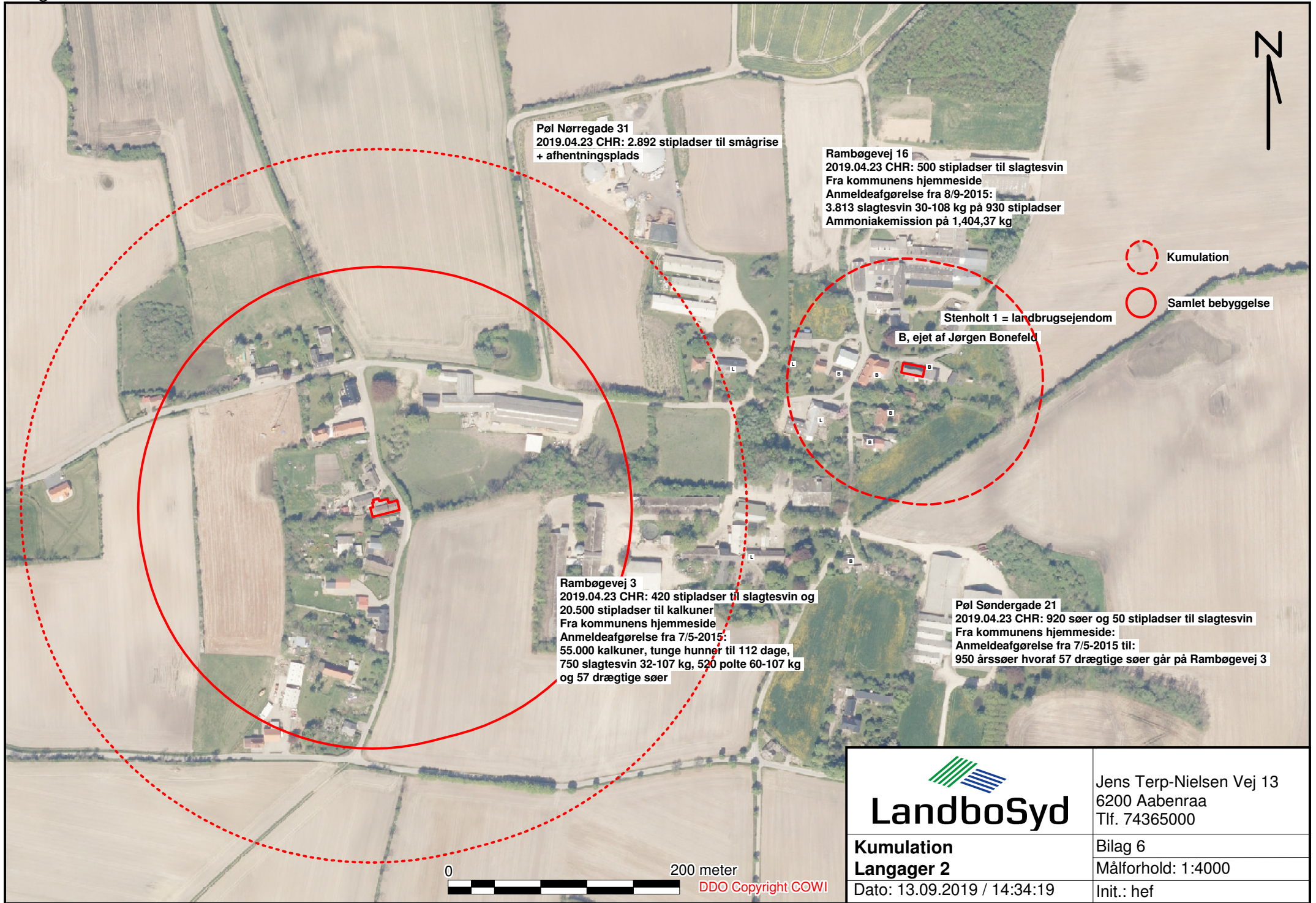

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	Bilag 4
Ressourcer Langager 2	Målforshold: 1:900
Dato: 30.09.2019 / 14:48:25	Init.: hef

DDO Copyright COWI

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1500
Gener Langager 2	Init.: hef
Dato: 11.09.2019 / 10:20:16	

Pøl Nørregade 31
 2019.04.23 CHR: 2.892 stipladser til smågribe
 + afhentningsplads

Rambøgevej 16
 2019.04.23 CHR: 500 stipladser til slagtesvin
 Fra kommunens hjemmeside
 Anmeldeafgørelse fra 8/9-2015:
 3.813 slagtesvin 30-108 kg på 930 stipladser
 Ammoniakemission på 1,404,37 kg

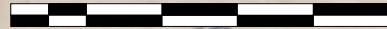
Stenholt 1 = landbrugsejendom
 B, ejet af Jørgen Bonefeld

- Kumulation
- Samlet bebyggelse

Rambøgevej 3
 2019.04.23 CHR: 420 stipladser til slagtesvin og
 20.500 stipladser til kalkuner
 Fra kommunens hjemmeside
 Anmeldeafgørelse fra 7/5-2015:
 55.000 kalkuner, tunge hunner til 112 dage,
 750 slagtesvin 32-107 kg, 520 polte 60-107 kg
 og 57 drægtige søer

Pøl Søndergade 21
 2019.04.23 CHR: 920 søer og 50 stipladser til slagtesvin
 Fra kommunens hjemmeside:
 Anmeldeafgørelse fra 7/5-2015 til:
 950 årssøer hvoraf 57 drægtige søer går på Rambøgevej 3

0 200 meter

DDO Copyright COWI

LandboSyd

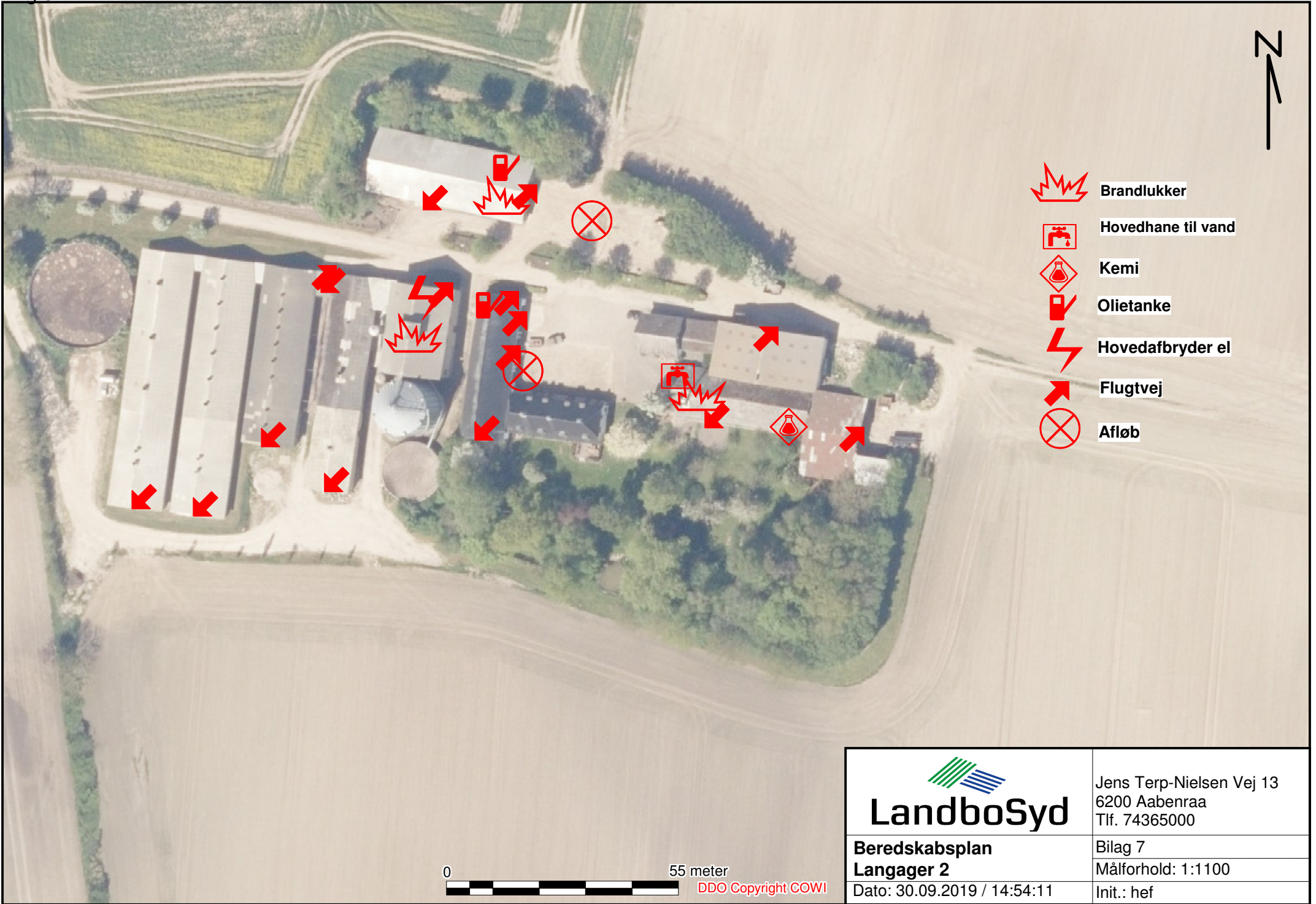
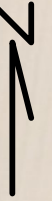
Jens Terp-Nielsen Vej 13
 6200 Aabenraa
 Tlf. 74365000

Kumulation
Langager 2

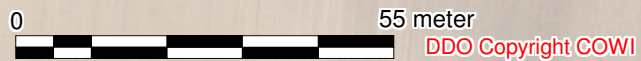
Bilag 6
 Målforshold: 1:4000

Dato: 13.09.2019 / 14:34:19

Init.: hef

- **Brandlukker**
- **Hovedhane til vand**
- **Kemi**
- **Olietanke**
- **Hovedafbryder el**
- **Flugtvej**
- **Afløb**

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	Bilag 7 Målforhold: 1:1100
Beredskabsplan Langager 2	Init.: hef
Dato: 30.09.2019 / 14:54:11	

Bilag 6

Langager 2, Nordborg

	Slagtesvin/polte	Smågrise	Årssøer	Fordeling søer	uger
Antal	10203		0	Løbestald	
Indgangsvægt (kg)	30			Drægtighedsstald	
Udgangsvægt (kg)	118				
Tilvækst (kg)	88				

Volumenvægt	m3/ton
Gylle	1,0

Kapacitetsberegninger (normalt 2018)

Mængde (Gylle + vand)

Gylle:	Standardmængde	Korrektionsfaktor - vægt	Ton pr dyr	I alt (m3)
Slagtesvin, drænet gulv og spalter/delvis spaltegulv	0,56		1,08	0,61 6183

Vand:

	Areal (m2)	Nedbør pr døgn (mm)*	Vaskevand (m3)	I alt (m3)	*Middel nedbørsmængde Jf. klimatilpasning.dk (Observationsdata 1986-2005)
Regnvand fra vaskeplads	70	2,7		69,0	
Vaskevand			10	10	
Total mængde (m3)				6262	
Korrigeret mængde				6262	

Opbevaringskapacitet:

	Areal	Højde	Volumen
Gyllebeholder 1			1935
Gyllebeholder 2			640
Gyllekanal			430
Beholdere på Rambøvej 16			1975
Total opbevaring (m3)			4980
Kapacitet i måneder			9,5

Gylleudkørsel

Gylleudbringning	Kapacitet (tons)	antal
	18	238
Total		238

Beregning af antal Slagtesvin

Slagtesvinsstalde	Produktionsareal (m2)	Pladskrav (m2 pr svin)	antal
	1658	0,65	2551
I alt sl. Svin pr. år med 4 hold			10203